LAND EN VOLK
VAN STAD EN OMMELANDEN

3

BLOEMKES UIT MIJN DAGBOEK

DOOR

FENNA SLAPSMA-TIESSENS

UITGAVE: VAN GORCUM & COMP. N.V. AAN DEN BRINK TE ASSEN

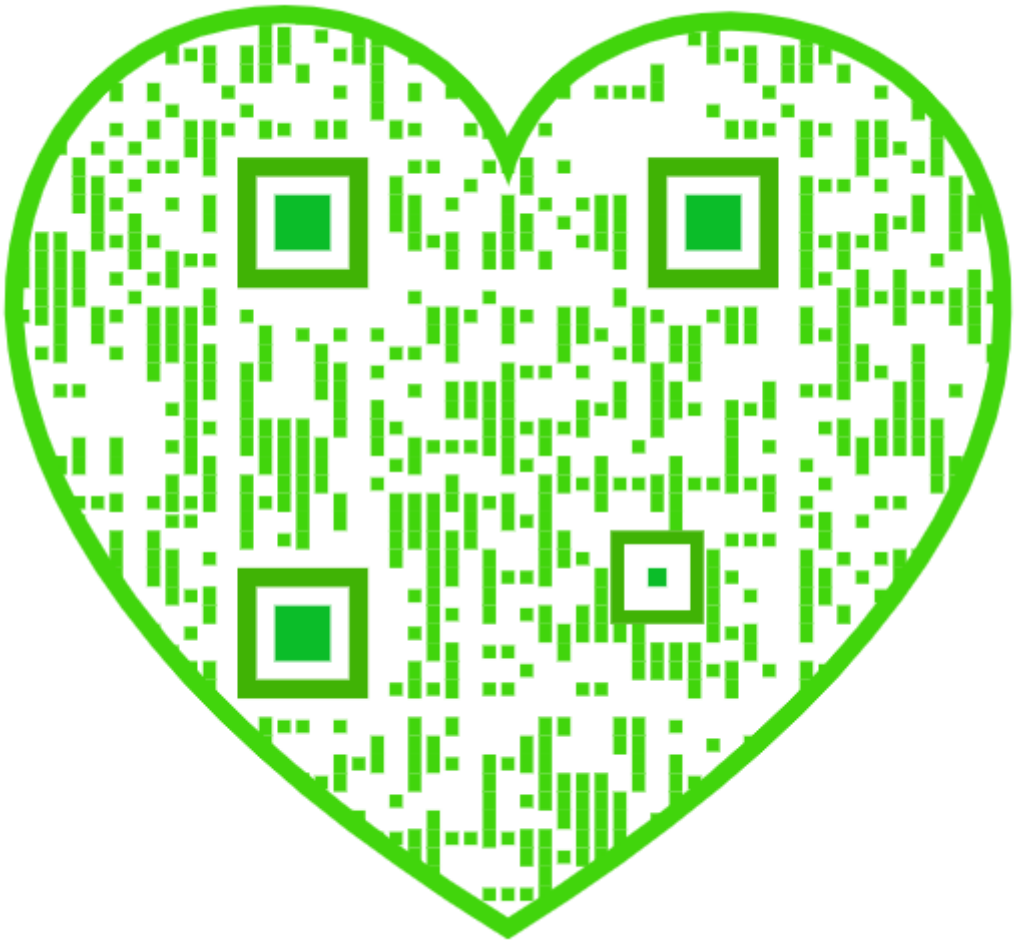

BLOEMKES UIT MIJN DAGBOEK

LAND EN VOLK VAN STAD EN OMMELANDEN

Een nieuwe reeks folkloristische, historische en literaire boeken van en over Groningen, onder redactie van Jan Boer en Dr E. W. Hofstee

PINKSTERBLOMMEN (1)
Bie 'n kanner zocht deur Jan Boer.
Een bloemlezing uit het werk der jongere Groninger schrijvers en dichters.

BEREND KOPSTUBBER (2)
Een novelle in boekvorm van Sien Jensema.

BLOEMKES UIT MIJN DAGBOEK (3)
Door Fenna Slapsma-Tiessens.

In voorbereiding:

POASKEBLOMMEN (4)
Bie 'n kanner zocht deur Jan Boer.
Een bloemlezing uit het werk der oudere Groninger schrijvers.

VAN GORCUM & COMP. N.V. - UITGEVERS - ASSEN

BLOEMKES UIT MIJN DAGBOEK

DOOR

FENNA SLAPSMA-TIESSENS

Serie
Land en Volk van Stad en Ommelanden
Nr 3

IN HET JAAR MCMXL UITGEGEVEN TE ASSEN BIJ
VAN GORCUM & COMP. N.V. (G. A. HAK & H. J. PRAKKE)

Omslagontwerp van Jan Altink

Gedrukt ter Boekdrukkerij van Van Gorcum & Comp.

Inleiding

Het is mij een bijzonder genoegen, eenige inleidende opmerkingen te maken bij deze bloemlezing uit het werk van Mevrouw Slapsma-Tiessens, een werk, dat ik door de jaren heen heb leeren waardeeren om zijn hooge taal- en letterkundige hoedanigheden. Het is een „dagboek", maar door de indeeling van maand tot maand wordt het een reeks van brieven aan den lezer. Een verhaal in brieven, in dezen bundel tot grootere schetsen omgewerkt, voldoet aan den eisch, wanneer degeen, die schrijft (of degenen, die schrijven) èn de personen, die in de brieven aan de orde komen, naar hun aard en karakter volkomen duidelijk den lezer voor oogen staan. Om het deftig te zeggen: het verhaal in brieven ontleent zijn waarde aan een alzijdige psychologische karakterteekening. Of en in hoeverre de brieven van Mevr. Slapsma-Tiessens in dit opzicht geslaagd zijn, laat ik gaarne aan het oordeel van de lezers over.

Aardiger schijnt het mij, te wijzen op een geheel andere kwaliteit, op den *taalhumor* in dit werk. Ik bedoel hiermede niet den „humor", die in het oog van velen schijnt te schuilen in het gebruik van het „dialect" in zijn groven vorm en het vertellen van meer of minder „dubieuze" geestigheden. Er zijn

helaas voor ieder dialect schrijvers te vinden, die dáarin uitmunten, en nogmaals helaas, lezers, die dáarin het „typische" van hun eigen volksaard meenen te herkennen. Niet de edele term „humor", veeleer het woord „komiekerigheid" past er voor.

Het is niet gemakkelijk, in een lang verhaal met veel sprekende, babbelende of betoogende figuren *humoristisch* te zijn, dat wil zeggen: den lezer te doen glimlachen, maar tevens tot een of andere gevoelsaandoening te brengen, te ontroeren. Talloos zijn dan ook de schetsen en verhalen in dialect, die als litteraire „humor" mislukt moeten worden geacht. In eigen dialect, dat is: in de moedertaal bij uitstek, litterairen humor, tragisch of niet, te scheppen, zal eerder dan in schetsen mogelijk zijn in genres als de anekdote of de weloverwogen novelle, in lyrische poëzie en vooral ook in het drama.

De auteur van het Dagboek van Mevrouw Slapsma-Tiessens heeft een heel apart genre gekozen, dat door zijn direct sprekende kracht den lezer van een tijdschrift als „Groningen" nooit zal vervelen. De fictie van ontboezeming als in een intiemen brief doet den lezer vanzelf belangstellen in deze ietwat verfomfaaide Mevrouw. Die belangstelling wordt door den onvergelijkelijken *taalhumor* tot iets hoogers verheven. Misschien zal, hetgeen ik hier ga beweren, niet ieder bevredigen. Maar toch, nu ik het genot, door dit Dagboek mij geschonken, tracht te verklaren, meen ik, dat mijn denkbeeld juist is.

De humor ligt grootendeels in de steevaste gewoonte van Mevrouw, haar éigen gedachten in Beschaafd Nederlandsch uit te drukken, terwijl zij daarentegen de andere personen laat spreken in ruig dialect. De humor nu, door deze tegenstelling geschapen, is deze: het karakter van Beschaafd Nederlandsch van dé taal dezer philosofeerende dame bestaat alleen in haar verbeelding; bij nader toezien schrijft zij namelijk even sterk dialect, als haar huisgenooten spreken. Slechts een oppervlakkige schijn houdt haar in haar waan van „Mevrouw-zijn" bevangen. En het is niet te miskennen, dat wij daarom over haar geschrijf glimlachen, maar tevens deernis met haar hebben, en haar om den dood niet uitlachen: wij zien met een zeker meelij de argeloosheid, waarmee zij haar misplaatsten trots in een *verkapt* dialect openbaart. Vergeefsch is haar poging, zich los te wringen uit den aangeboren taalvorm en dus uit haar boersche sfeer. Dit is de humor van de situatie, gelegen in de taal. —

Zeker, Mevrouw Slapsma schrijft Groningsch met den in de school als „Nederlandsch" of „Beschaafd Nederlandsch" onderwezen klankvorm. Maar dat dit inderdaad slechts een vernisje is, blijkt uit ieder stukje: „Als Klaassens *waarergens met* begint, dan moet dat altijd *opslag* met *gloepend* geweld gaan en zoodoende was dat spultje daar aan (*den*) Meersumerweg *zijnend* al, nog eer hij wist of *lutje* Pait *er* wel *op aan*durfde." De gecursiveerde woorden zijn eigen

aan het Groningsch. De innerlijke structuur van de „eigen taal" wordt behalve door den woordenschat, vooral gekenmerkt door den zinsbouw, in het bijzonder door de zinsbeheerschende *bijwoorden*, door den *zinsvorm* en de *woordschikking*. Aan bijwoorden van het Groningsch in het stukje in dezen jaargang blz. 127 en vlg. noem ik: vanzelfs (= natuurlijk), met (mee), krapaan (nagenoeg), benaam (vooral), vast (zeker), wis (zeker!), slim (zeer erg), toe-in (in, binnen), opslág (onmiddellijk), ja (immers), allernaarste bot (allerverschrikkelijkst).

Voor den eigenaardigen zinsvorm en de typische woordschikking citeer ik alleen: „Maar hij wou toch graag gauw weten van einden en zwetten bij lutje Pait, dat eigenste dag dat hij 't accoord klaar had over dat spultje, *hij aan vent zegd*, dat die 's avonds even bij ons aan loopen zou," — „. . . . en onder bedrijven zat hij maar te smoken, *dat ik kreeg* medelijden met mijn fietraasjen gordijnen."

De plaatsruimte verbiedt mij, hiermee of hierover verder te gaan. De lezer heeft, naar ik hoop, in het bovenstaande genoeg aanwijzing, hoe het eigene triumfeert te midden van het „moderne". Misschien gelooft hij ook, dat den taalkundige de vingers jeuken, ons „Dagboek" voor nog veel ernstiger onderzoek te . . . . *mis*bruiken, zal de lezer zeggen. Moge, zeg ík dan, het hier ontwikkelde denkbeeld den Groninger leeren, dat hij er goed aan doet, in eigen sfeer, in dorp, buurt en familiekring zijn dialect

tot in het uiterste te *handhaven*, en zoo noodig, *daarnaast* Hollandsche schrijf- en spreektaal als een hem vreemde taal *aan te leeren*, liefst door vergelijking *met* de hem van kindsbeen eigene. Zie daar ook nog nuttige moraal, uit het Dagboek te trekken.

G. S. OVERDIEP.

Fenna Tiessens en ik.

't Was midden in den vorigen oorlog: 1917, een warme, zonnige Zaterdag in Augustus.

Ik woonde destijds te Roermond en ik vond dien dag mijn bezigheden buiten, in de nabijheid van de Duitsche grens.

Na gedanen arbeid laat in den middag terug keerende naar huis, zag ik, halfweg Vlodrop en St.-Odiliënberg, een damesfiets aan den kant van den weg tegen een boom staan en net toen ik ter hoogte daarvan was, werd mij door een vrouwenstem toegeroepen: „kun-je-mij-bijgeval-ook-zeggen-of-dit-goeie-weg-is-naar-Mastriiiiiicht?" De heele vraag, behalve 't slot, één enkel woord, zonder eenige heffing of daling van de toonhoogte; van dat Maastricht de eerste lettergreep heel kort, de tweede heel langgerekt; 't geheel een tikje nasaal.

Wel, daar was geen twijfel mogelijk. Hetzij je bent in de buurt van Zuid- of Noordpool, hetzij in 't centrum van de Sahara, hetzij op een eenzamen weg ergens in Midden-Limburg, als zóó iets je in je ooren klinkt, weet je dadelijk: dat komt uit Groningen, van 't Hoogeland. En als dan je eigen wieg daar óók heeft gestaan, springt je hart op van blijdschap — 'k laat graag aan psychologen over, om een verklaring te geven van het waarom.

Ik stapte van mijn fiets af, liep in de richting vanwaar de vraag gekomen was, en alweer, daar was geen twijfel mogelijk, alles wees er op dat zij uit Groningen kwam, die jonge vrouw, oprijzend uit het lange gras in den berm: haar kleeding, meer netjes dan smaakvol, haar figuur, meer forsch dan elegant, maar vooral haar gezond-blozend gezicht, waarin blauwe, trouwhartige oogen en waarop een trek van verteederende verlegenheid.

Ik signaleerde haar herkomst, 'k noemde ook mijn eigen naam, die voor haar een bekenden klank bleek te hebben en zoo waren wij al heel gauw met elkaar op streek — twee Hoogelandsters, die op zoo toevallige wijze elkaar troffen op een eenzamen Limburgschen landweg!

Zij vertelde, dat ze, van plan naar Maastricht te gaan, dien morgen vroeg uit Arnhem was vertrokken. Tot Roermond had ze, ondanks de afwezigheid van wegwijzers, zonder moeite den goeden weg gevonden, maar die stad door, bij een driesprong, bleek ze de verkeerde richting te hebben genomen en, eenmaal op een dwaalspoor, was ze hoe langer hoe verder uit den koers geraakt.

Maar naar Maastricht moest ze nog en zou ze nog, dienzelfden dag, dat had ze zich nu eenmaal voorgenomen — dat was alwéér 't Hoogeland! — en aangezien ze, wilde ze langs den kortsten weg dat doel bereiken, moest beginnen met terug te gaan naar Roermond, legden we gezamenlijk het tiental

kilometers af, dat ons scheidde van mijn huis. Na zich daar te hebben verfrischt en verkwikt, bracht ik haar op den goeden weg en gaf zoodanige aanwijzingen — 'k wist dat het tusschen Sittard en Maastricht op enkele punten verleidelijk was om opnieuw den verkeerden kant uit te gaan — dat ze, menschelijker wijs gesproken, niet meer uit den koers kon geraken.

Wat dan ook niet gebeurd is: twee dagen later ontving ik uit Maastricht een prentbriefkaart, waarop ze melding maakte van haar behouden aankomst daar. „En nog wel bedankt voor de goede Inlichtings, 'k heb onderwegens nergens geen last meer met had."

Dat was 't begin — een openbaring! Dat het type zóó karakteristiek was, had ik mij nooit geréaliseerd. Na mijn achttiende jaar had ik niet dan sporadisch in mijn geboortestreek verkeerd, en welke jongeling van achttien jaar geeft zich rekenschap van de karakteristieke eigenschappen zijner medemenschen?

Maar toen, 'k was midden dertig, en dus inmiddels ook belang gaan stellen in andere dan zuiver materieele aangelegenheden, werd mijn geest, maar vooral ook mijn hart, gegrepen door het type met al zijn goede en minder goede eigenschappen en met het wonderlijke idioom, naar zinsbouw vrijwel zuiver dialectisch, naar woordenkeus verwant aan het Nederlandsch, doch met tal van zijsprongen naar het dialect.

Dat type kristalliseerde hoe langer hoe zuiverder in mijn binnenste. Met behulp van jeugdherinneringen en van fantasie werden facetten geslepen aan 't gekristalliseerde product en zoo presenteerde ze zich eenige jaren later in 't maandblad „Groningen", waar ze, naar mij herhaaldelijk is gebleken, zich van 't begin af heeft mogen verheugen in de belangstelling van vrijwel alle lezers van dat tijdschrift.

En nu een paar maanden geleden ontving ik van Jan Boer, den redacteur van de serie „Land en Volk van Stad en Ommelanden" het verzoek om uit de gepubliceerde dagboekbladen een bundeltje samen te stellen.

'k Heb even geaarzeld om op dat verzoek in te gaan, maar bladerende in reeds oudere jaargangen van 't maandblad „Groningen" en dus staande tegenover scheppingen van Fenna alsof ze van iemand anders waren, mocht ik daarvan genieten met een stillen glimlach om den mond.

Verder mocht ik ervaren dat prof. Overdiep — mijn erkentelijkheid voor zijn van waardeering getuigende inleiding! — ze uit taal - en letterkundig oogpunt niet onbelangrijk vindt en die twee omstandigheden hebben mij over mijn aarzeling heen geholpen en mij doen besluiten om Fenna dan maar wat bloemkes uit haar dagboek te laten plukken en die tot een drietal tuiltjes samen te voegen.

Dat ze door de taalkundigen, die zich met de bestudeering onzer dialecten bezig houden, met belang-

stelling mogen worden ontvangen, maar vooral ook dat ze wat goede vreugde mogen schenken aan hen, die in dezen donkeren tijd het bundeltje voor ontspanning ter hand nemen, is op dezen weemoed wekkenden gedenkdag de hartelijke wensch van

31 *Augustus* 1940. DEN SCHRIJVER.

Ik en Klaassens op fiedelsepee

Op fiedelsepee rijden, daar heb ik aleer jaren een boel aan daan. 'k Ben allerdeegs eens op fiedelsepee heel naar Maastricht geweest en als ik eene vrijgezelde juffrouw gebleven was, dan had ik 't bepaald ook nooit opgeven.

Maar een jaar of vijftien verleden kwam het tot een huwelijk tusschen mij en Lammert Slapsma, en toen heb ik 't er maar bij gelaten. Man en vrouw is ja één en den heer Slapsma die moest heel niets van fiedelsepees hebben. „Nekbrekersdingen" zei hij altijd en „ik ken 't op mien bainen bêst ôf". Niets als praatjes, 't geval was dat hij durfde niet, maar dat wil een niet graag zoo openlijk zeggen. Zou maar hikhakkerij van gekomen wezen, dat zoodoende ik mijn fiedelsepee maar verkocht. Ik wel en hij niet, wat zouden menschen daar wel van gezegd hebben?

Maar den heer Slapsma die kwam uit den tijd, eene Dubbelzijdige Longontsteking en dat op zijn jaren, krapaan zestig was hij al en zoo'n heele vaste man was hij tóch niet. Dat ik kwam weer alleen te staan en vanzelfs. eerste tijd na zijn Heengaan kwam er niet van, van fiedelsepee rijden, dat hoorde ja niet zoo. Maar na een goed jaar wou ik toch wel wat meer verdievendaatsie hebben, dat ik dacht

kom, ik kon 't wel weer eens opvatten. Om 't geld hoefde ik 't ja niet laten, omreden ik heb een vrije plaats van goed tachtig juk. Bij steeën wel wat slempig en bij steeën wat knikkig, maar toch goed verhuurd, dat zoodoende kan ik 't heel best uitstukken.

Maar ja, als een al wat op jaren komt, achtenvijftig ben ik, dan komt 't er aardig op aan, dat fiedelsepee rijden, op 't lichaam net zoo goed als op zeenen, benaam tegenswoordig met al die stoomfietsen en auto's en goed bij 't pad. Daarom is 't mooi om gezelschap te hebben bij dat werk, en zoo dacht ik kom, ik ga maar eens bij Klaassens op 't mat.

Klaassens, dat is mijn kostganger zootrekent, een dikke boer met een heele beste plaats van honderdentwintig juk, daar hij een zetboer op heeft, die hij graag geregeld zoo'n beetje nawaren wil. Daarom gaat hij alle week een keer of wat naar zijn plaats toe, maar hij heeft het er wel eens over dat 't hem soms stoer genoeg wordt, een dik half uur loopen heen en een dik half uur weerom. Dat zoodoende kon dat ducht mij een mooi aanloopke wezen om hem ook op fiedelsepee te krijgen.

Maar Klaassens, dat is een amparte man, vaak nogal wat Humeurig en zóó allernaarste konversatief, dat hij loopt zoo dag en door altijd nog op sloppen en stip op zijn teller als wij bij etenstafel zitten, daar wil hij heel niets van weten, voor hem moet er altijd nog een stipdiggel wezen. En stervetten, dat hóórt

toch zoo in een huishouding als mijnend, dat zijn nieuwmoodsche fratsen bij hem, een schoteldoek op tafel en dat voor ons beident, zoo wil hij 't hebben en niet anders. Nu, en ik heb eene slim Vooruitstreevende natuur, dat eigelks passen wij niet zoo best bij elkaar. Maar hij is al bij ons komen toen Lammert nog leefde, omreden zij waren van oudsher goede vrienden. En toen Lammert uit den tijd kwam, toen heb ik er wel eens over dacht om hem 't op te zeggen, maar een manspersoon in huis, bennen zoo'n boel schonterds bij 't pad, dat is altijd veilig bij mij. Och, en 't kostgeld dat hij betaalt, tachtig gulden alle maand, dat is ook mooi met nomen. Een dikke eter is hij niet bepaald en tabak en sigaren, daar zorgt hij zelfs voor, dat zoodoende blijft van dat kostgeld halfscheid wel over.

Daarom, zijn gebreken, daar stap ik maar over heen en voor 't overige heb ik vaak veel steun aan hem. Maar als ik zoo 't een of 't ander met hem te bepraten heb, dat er nogal zoo'n beetje op aan komt, dan moet ik wel komen op een Tijdstip dat 't met zijn Humeur op 't beste is en dat is vaak 's voormiddags 't geval, als hij naar zijn plaats toe weest is en weer thuis komt om koffiedrinkenstijd. Als ik dan zorg dat zijn kraakstoel klaar staat en dat zijn pijp naast 't tabaksvatje op tafel ligt, dan is 't hem net zoo'n beetje toe of hij in wereld uit te gast is en dan kan ik hem vaak net krijgen waar ik hem hebben wil. Maar toen ik over dat fiedelsepee rijden beginde, viel dat

toch eerst niets toe, 't kwam hem wat raar aan reken ik en hij is ja ook al zoo jong niet meer, 'n dik jaar ouder als ik en ook niet zoo heel jentig in zijn bewegings, dat zoodoende wou hij er eerst niets van weten.

Doch den aanhouder wint en eigenste dag kreeg ik eene mooie gelegentheid om er nog eens weer over te beginnen, omreden 's middags ging hij weer naar plaats toe en dat weer loopend vanzelfs. En 't was net aardig broeierig in lucht en hij had dikke hozen aan en al zijn winterondergoed nog. Wij hadden langste dag nog niet gehad en zoo lang die niet achter rug is laat hij nooit geen stukje van zijn wintergoed uit, dat zoodoende had warmte hem dik te pakken toen hij weer thuiskwam.

„Als Klaassens nu op 'n fiedelsepee zeten had, was 't aardig makkelker gaan," zei ik tegen hem toen hij zoo'n beetje uit gepoest was en zijn pijp aan stoken had.

„Zoo, ducht joe dat," prommelde hij.

„Ja zeker dunkt mij dat," zei ik, „dat ziet een toch wel aan menschen, die hier op fiedelsepee langs komen, dat 't maar zoo gaat."

„Ja, veur ain dei 't jong leerd het en veur ain dei 't doagelieks dut," stênde hij, „moar veur mênsken van ons oller vaalt dat hail bot slim òf."

„En ik durf opslag wel wedden dat 't heel slim toe valt," zoo ging ik er reezluut tegen in, „en wat Klaassens wil, dat moet Klaassens zelf weten, maar

ik weet heel sikuur dat ik 't leeren wil en dat van 't zomer nog."

Ik dacht laat ik hem maar niet vertellen dat ik 't vroeger al daan heb, daar heeft hij ja niets met vernooden. En ik dacht ook, saks leer ik 't er wat gauwer om en als ik er 't eerst met begin en hij ziet hoe gemakkelijk 't eigelks gaat, dan heeft hij er ook wat meer moed toe. Dat ik praatte er maar ineens over door ook en ik zei dat ik die eigenste week nog naar stad toe wou om 't daar te leeren.

„Och mênsk," kwam hij toen, „doar huif ie toch nait zooveul drokte en onkosten veur moaken. As 't den tóch wezen zel, den mout boas smid hier ons dat reeuw vanzulf leveren, nò en den ken dei ons 't ja mooi leeren."

„Wat Klaassens wil, dat moet Klaassens zelf weten," zei ik, „maar ik wil hier bij ons in 't loeg niet elke dag 'n tjucht kwajongens achter mij aan hebben en mij dik uitlachen laten."

„Huift ook nait," zei hij toen, „hier bie ons ien schuur is roemte zat en anders ken 't mooi ien 't toenpad, pronkerboonen aan weerskanten, en dei bennen al zóó dicht, dat gain mênsk ons zain ken van wêg òf."

„En ons meid dan?" vroeg ik, „denkt Klaassens bij geval dat ik mij van haar uitlachen laten wil?"

„Dei het niks te lachen," zei hij, „krekt geliek wat wie ondernemen mit 'n kanner."

„Goed," zei ik, „láát ze niet lachen, maar als zij

ziet dat ik rare meneuvels maak en zoo, dan brengt zij dat toch bij 't pad en daar bedank ik voor."

„Nou, êlk zien meug," zei hij weer, „moar as 't er mit mie nog ooit es van komen zel, den pebaier ik 't zóó."

„En ik ga opslag nog even naar smid toe en 'k vraag hem waar 't hem beste toe lijkt om 't in stad te leeren," zei ik, en ik hield mijn hoed en mijn mantel toe kast uit om mij wat op te kleeden.

Nu, 't beste stee daar ik 't in stad leeren kon, dat was aan Heereweg in Fongers zijn wielrijschool zei smid tegen mij, maar als ik mij aan hem toevertrouwde, dan deden wij 't 's morgens heel slim vroeg, als er nog geen een bij 't pad was. Dan kon hij er ook nog een cent aan verdienen en voor mij wier 't niet zoo Durabel vanzelfs.

„'t Zel mie mien nachtrust nait kosten," praatte Klaassens toen ik met die boodschap thuis kwam, „'k zel mie d'r zulf wêl mit redden ien schuur en ien 't toenpad."

En omreden mij dat heel min toe lijkt en ik er 's morgens voor dag en dauw ook niet af wil, daar renteniert een ja niet voor, heb ik opslag maar besloten om naar Fongers te gaan. Eigenste avond heb ik hem nog een briefkaatje toestuurd om te hooren wanneer ik komen kon en of ik ook oud goed aan trekken moest, om vallerij en zoo. Ik was wat Gezet schreef ik er bij, wat zwaar van stuk, en als 't daar ieder oogenblik 'n valbrudje wier, dan

kwam dat vanzelfs nogal wat op mijn goed aan.

Nu, twee dagen later had ik al eenen brief weerom en daar stond in dat ik kon alle dagen komen, zoo druk was 't er niet in 't volle zeizoen, meeste leerders kwamen vroeg in 't voorjaar. En voor vallerij hoefde ik mij heel niet benauwd maken, 't ging altemaal slim geleidelijk, dat ik kon mij gerust schier aankleeden, ongelukken waren er nog nooit gebeurd en net gelijk hoe zulke krukken er ook kwamen, in zoo'n paar uur tijds had elk 't rijden al goed aan 't hoofd.

„Proatjes vanzulf van zoo'n vlintehipper," pruttelde Klaassens, „fiedelsepee rieden leeren, dat is nou ainmoal valen en opstaon, en den dou ik 't laiver thoes pioano aan, as mit gloepend geweld doar bie zoo'n kerel ien stad."

„Nou, dat moet elk dan zelfs maar weten," zei ik, „maar ik doe 't liever zóó als dat ik voor spot van ons meid hier op 't tuinpad om hobbel."

Nu en zoodoende heb ik Fongers nog weer een briefkaatje toe stuurd dat ik opslag anderdaags kwam, met elf uurs bus hier bij ons van Kleistrum vandaan.

„Wie weet of ik 't in één middag niet zóó wijd stuur, dat ik eigenste avond al op fiedelsepee thuis komen kan," zei ik tegen Klaassens toen meid weg was om dat briefkaatje op post te doen.

„Ken je begriepen," prommelde hij, „of dat volk doar ien stad wat proat — 'k deur wedden dat ik 't nog gauwer ken as ie."

Afijn, daar ben ik maar niet op in gegaan, 'n dik woord, dat is manlui nu eenmaal eigen.

***

Geeneen die 't zelfs niet met gemaakt heeft kan begrijpen wat een zweetdruppen dat kost, dat fiedelsepeerijden leeren, ook voor een als ik die 't vroeger jaren al daan heeft. Maar ja, toen was ik zoo'n twintig jaar jonger en nog lang niet zoo Gezet en al die jaren van mijn Huwelijk had ik er nooit weer op geweest. Dat zoodoende viel dat altemaal slim af en 'k was nog geen half uur aan gang daar in Fongers zijn wielrijschool of ik had geenen droogen draad meer aan 't lijf. Slim begrootelijk, omreden ik had net altemaal schoon goed aan daan eigenste morgen, maar dat was nu niet anders en als 't er op aan kwam had ik er ook best een goed zweetertje voor over. Klaassens had zijn neus er ja zóó voor optrokken, dat ik naar stad ging voor dat geval en daarom dacht ik van 't eerste oogenblik af, als 't maar iets kan, dan ga ik 't avond op fiedelsepee weer op huis aan. Toen ik daarom opslag al dik in 't zweet was dacht ik, nu maar doorzetten Fenna. 't Moest ja toch weer op verschoonen aan en zoodoende kon 't ja niets verschelen. Maar 't was gloepende heet die middag en in die wielrijschool, daar woei geen zuchtje wind, dat ik kreeg haast een Swijmslag vernam ik wel, maar dat wou ik ja niet half weten voor die man die mij 't leeren moest en zoo dacht ik laat ik 't maar op hem schuiven.

„Mij dunkt, U kunt er ook niet zoo heele best tegen wel?" vroeg ik hem daarom, toen hij 'n mooi zetje met mij aan den gang was.

„Anders wel," zei hij, „maar mevrouw weegt er nogal dik in en mevrouw is al niet zoo heele smui meer ook, dat zoodoende valt dat wat af."

„Nee", zei ik, „weet ik wel, maar 'k wou 't graag vanmiddag nog goed leeren, wat dunkt U, hoe zou dat afkalven?"

„Nou, dat zal er wel dik knijpen," zei hij, „als mevrouw helfte jonger was en helfte minder woog, dan zou 't best gaan reken ik, maar nu heb 'k er wel een zwaar hoofd in."

„'n Rijksdaalder voor U als 't lukt," bood ik hem. Ik kan 't ja heele best doen nu mijn plaats zoo goed verhuurd is, dat zoodoende kon dat er best af.

Nu, toen heeft hij hem nog eens ekstra goed in handen spijd en ja hoor, na twee uur was ik al zoo wijd heen, dat hij durfde er op aan om met mij naar buiten te gaan, naar 't Steerenbosch. Eerst naar een laantje daar 't niet als te druk was, maar 't duurde maar even of ik mocht op 't middenpad, mank auto's en wagens en ander fiedelsepees. Daar wier ik vanzelfs wel eerst slim zeenig van, maar 't is best af loopen, ik ben nergens onder komen en zelfs heb ik ook geeneen onderste boven reden, dat zoodoende zei hij op 't laatst ik kon 't best avonturen om op fiedelsepee naar huis te gaan.

Maar ik was dik achter poest, dat ik onneerde, nog

heel naar Kleistrum toe op fiedelsepee, dat word mij slim genoeg. Och en dan was 't ook wat rijkelijk laat worden, omreden strijk en zet, om half tien 's avonds gaat Klaassens aan kant en ik wou ja zoo stomme graag dat hij er nog zat als ik thuis kwam. Dat ik besloot om maar met bus te gaan met fiedelsepee daar boven op en dan aan Meersumer tolhek toe, dat is maar een half uur van Kleistrum vandaan en 't laatste eindje dan maar zelfs aan de trap.

Nu, zoo is 't dan aan gaan. Goed half negen was ik bij 't tolhek, dat ik had nog tijd zat, en zoodoende wier dat echt een Pleizierritje naar ons huis toe. En toen ik zoo tegen negen uur bij ons toe 't hek in trapte, had ik net een gevoel over mij of ik weer achttien jaar was. En ik schelde zoo hard als ik kon om Klaassens en Kornelisje, ons meid, te waarschuwen dat ik op komende weeg was, maar wie of er ook voor 't glas kwam, geen Klaassens en geen Kornelisje.

Vanzelfs, dat kwam mij raar voor, maar erg had ik nog nergens in. 't Gebeurt wel enkeld vaker dat Klaassens een eindje om loopt en Kornelisje in keuken zitten gaat te hozen stoppen of zoo, dat zoodoende dacht ik, zoo zal 't nu ook wel weer wezen. 't Begroote mij slim, ik had Klaassens ja zoo graag wat sneu maken wild, maar ik dacht dat komt later nog wel. En omreden 't een heele klim was, met fiedelsepee bij stoep op en zoo toe bovengang in, liep ik maar om 't huis toe naar schuurdeur. En al

had ik dan aan die tijd toe nog nergens geen erg in gehad, toen ik in schuur stapte, begreep ik opslag dat er 't een of ander gaande was, zoo zag 't er daar uit.

'n Rek vol schoon goed, dat Kornelisje eigenste morgen uit gewasschen had, lag onderste boven en al dat half drooge goed weer heeldal smeerig vanzelfs. Nu, en dan lagen er op schuurdeel vijf stoven, twee uit keuken en drie uit kamer, en ook nog een paar leege stijfselkistjes, die op beun thuis hoorden. En toen begreep ik opslag wat of er aan de hand was. Klaassens had ja praat van fiedelsepee rijden leeren op schuurdeel en daar was hij bepaald met doende weest en al die stoven en kistjes, daar had hij bepaald opstapkes van maakt en dat rek met goed, dat had hij met fiedelsepee onderste boven gejaagd.

Maar er was geen fiedelsepee of geen Klaassens te bekennen en wij hadden ook ja praat over 't middenpad in achtertuin, dat ik opslag maar naar buiten en ja, daar had je 't te braden. Vlak bij schuurdeur vond ik een slop van Klaassens, hij doet ja altijd alles op sloppen, en een eindje verder een verroeste oude fiedelsepee. Baas smid had 't bepaald wel begrepen hoe 't er om weg gaan zou en daarom had hij hem zijn alleroudste rammelkast met daan. Nou en even verder kwam er weer een slop en nog een eindje verderop Klaassens zelf, of zijn beenen dan eigelks. Die stakken een eindje tusschen pronkerboonen uit en 't bovenstuk lag er midden mank en dat stende en kreunde als een oude mot.

„Mijn lieve tijdpot Klaassens, wat is hier toch gebeurd?" vroeg ik heel verschrikt.

„Begriep ie dat nait?" stênde hij, „al wêl honderd keer ben ik valen mit dat duvelsding en nou is 't den zóó slim, dat ik nait weer ien 't ênd komen ken."

„En Kornelisje, kon die Klaassens dan niet wat helpen?" vroeg ik weer.

„Wêl zeker," prommelde hij en met mijn hulp kwam hij zoo'n beetje op 't achtereinde te zitten, „'k zel mie van zoo'n wicht oet lachen loaten — nee heur, dei heb 'k vôt stuurd, heur ollen lêggen hier mit 'n schip vol törf, om tien uur komt ze weer thoes."

„Dat is ja raar doen," zei ik, „zonder dat ik ergens wat van weet," maar meer heb ik op dat oogenblik maar niet gezegd, omreden er hong bij hem een heele dikke bui vernam ik wel. Dat ik heb hem zijn sloppen aan voeten gedaan en toen heb ik hem op holpen en toen is hij aan mijn arm zoo'n beetje naar huis toe strompeld. En zonder dat er nog weer een woord tusschen ons wisseld wier, is hij opslag maar naar bed gegaan. Stukkend was er niets bij hem had ik wel vernomen en ik dacht dan is 't zoo 't allerbeste maar, dan praten wij morgen wel nader.

***

Geen raarder goed op wereld als manlui, die al wat op jaren komen, dat is zeker waar.

Zou een zeggen dat Klaassens zou er ineens wel genoeg van hebben, van dat fiedelsepee rijden leeren

op 't middenpad van onzen tuin, maar nee, hij was nog maar nauw weer beter, drie dagen heeft hij op bed toe houden, zoo slim was 't aan gekomen, of dat moest opslag weer aan gaan en dat weer op sloppen.

„'k Zou er toch in als geval schoenen bij aantrekken," raadde ik, toen hij er weer over beginde.

„Heur es," kwam hij, 'n beetje kortaf, „ik ken alles zoo'n beetje op sloppen òf en as dat hier nait mit gaait, den is mie dat haile spul niks weerd."

„Nou, dan moet Klaassens 't zelfs maar weten," zei ik, „al kan 't maar zoo beslagen dat er nog meer ongelukken van komen. En dat al ons pronkerboonen er aan gaan, dat wou ik toch ook niet graag."

„Pronkerboonen zat op wereld," kreeg ik toen te hooren, „en môg 't wezen dat ik boudel verrienewaier, den zel ik toch moaken dat ie d'r nait bie te kort komen."

„Ja," zei ik, „wat 't tal aan gaat zal dat wel gaan, maar zulke lekkere weekschilden als onzent verbouwt haast geeneen meer."

„Proat ie nou moar naarns verder over," pruttelde hij, „en geeft ie 't wicht vanmiddag moar vrij, dei zel mie nait op handen kieken."

„Nee," zei ik, „dat kan niet, zij moet noodig voortuin wat aan hemmelen, daar is 't al lang zóó'n ruige boedel."

„Dat ken nog bêst 'n poar doagen zoo blieven," gaf hij weerom en omreden ik wel begreep dat er toch geen praten tegen was, ik naar Kornelisje toe

om haar te zeggen dat ze mocht die middag nog wel weer naar haar volk op Bezoek gaan.

Dat zoodoende kon dat wicht Klaassens niet op handen kijken, maar dat was hem niet voldoende genoeg, hij wou heelendal alleen wezen en daarom gaf hij mij te rade om maar een flink middagslaapke te doen. Nu, dat was mij breed naar 't zin, en in 't idee dat hij heel alleen op wereld wezen zou, hij opslag na etens op sloppen naar baas smid om die zijn leerfiedelsepee en toen hij weerom kwam, hij eerst naar boven om mijn slaapkamer aan buitenkant op knip te doen.

„Heila," riep ik, „Klaassens moet mij hier toch niet op sluiten."

„'k Zel joe straks wêl weer lös loaten," riep hij, „'n goud middagsloapke is gezond veur joe," en hij dacht er vanzelfs heel niet om, dat er tusschen mijn slaapkamer en lozjeerkamer een bedstee is met deuren aan weerskanten en dat ik zoodoende tóch loopen kon waar ik wou.

Nu, daar heb ik dan ook gebruik van maakt, 'k was ja veel te benieuwd hoe dat afkalfde daar tusschen pronkerboonen en daarom, zoo gauw hij schuurdeur achter hem dicht trok, ik er af en door 't leege bedstee heen naar lozjeerkamer en toen bij zoldertrap op heel naar boven toe. Daar is aan achterkant zoo'n soortig Akkeneeltje en daar hangt fietraasje voor 't glas, dat zoodoende kon ik hem zien en hooren, zonder dat hij van mij wat vernam. En daar ben ik

dan met knieën op een kussen voor zitten gaan, om te zien wat hij ervan maakte.

Nu, dat ging er raar om weg, daar in ons achtertuin. Twee keukenstoven kwamen aan weerskanten van 't middenpad te staan, daar schoof hij fiedelsepee tusschen in en toen op ieder stoof een voet, dat hij zoowat met zijn achtereinde op hoogte van 't zadel was. Zoo kwam hij te zitten en toen zou 't dan aan gaan. Och en dat ging goed zoolang hij op 't zadel zat met een voet op ieder stoof, hij had ja steun aan alle kanten. Maar nauw probeerde hij om zijn stooven los te laten en voeten op trappers te zetten of daar lag 't heele geval alweer onderste boven.

'k Heb vaak genoeg vernomen dat hij er aardig wat uit gooien kan als 't hoofd hem roeg wordt, maar zooals hij toen toch opslag te keer ging, dat was door 't eksamen heen en 't ging nogal aardig hard ook. Daar boven achter mijn gordijntje, daar kon ik woord voor woord alles verstaan, doch ik zal er maar niets van op schrijven, als dat afdrukt wier, konden er wel eens goenend wezen, die er Aanstoot aan namen, zoo grof ging 't er te keer.

Afijn, maar met al dat gefoeter op die fiedelsepee kwam hij geen stap wijder en hoe vaak hij ook zijn stooven Beklom om op 't zadel te kruipen, 't besloeg geen een keer dat hij aan rit kwam. Ieder maal als hij hem goed afzette, nam hij opslag een dikke slinger en daar lag hij dan weer met fiedelsepee en al midden tusschen mijn pronkerboonen, dat 't grijzelde mij toe.

Maar ik durfde 't ja niet half avonturen om mijn post te verlaten, dat zoodoende bleef ik 't maar aanzien, al was 't met Leede oogen. Geen boon krijg ik ja in 't vat en dat begrootte mij, al begrootte mij 't haast net zoo slim van die oude stijfkop daar beneden, die hem altijd overal zelf met redden wil.

Sloppen kwamen er al gauw bij uit en toen hij op hoozevorrels aan den gang, maar dat greep ook niets, en hij raakte van benauwdigheid en van hetten hoe langer hoe dikker in 't zweet. Dat eerst kwam 't jak er bij uit en toen 't vest en zoo zou 't dan in 't bloote boezeroen aan gaan, maar 't hielp altemaal geen spier en na een dik uur schopte hij die stooven tusschen pronkerboonen en die oude fiedelsepee kwakte hij er boven op, net of die 't beteren kon en met veel gemopper trok hij zijn vest en zijn jak en zijn sloppen weer aan.

Nu, vanzelfs, toen was 't ook mijn tijd en net toen ik weer toe lozjeerkamer in stapte, hoorde ik hem schuurdeur open trekken en 'k lag net goed en wel weer op bed toen hij bij trappens op kwam.

„Zoo, nou ken ie om mie wel weer veur 't licht komen," prommelde hij, toen hij boven was en knip van mijn slaapkamerdeur af schoof.

„Hoe is 't afloopen, kan Klaassens 't nou al zoo'n beetje?" riep ik.

„Nou, 't begunt er al oardig op te lieken," prommelde hij weer, „moar 'k heb idee dat smid mie 'n verkeerd voartuug mit doan het, dat fetuut wil mit gain meugelkhaid rechtoet."

Vanzelf, dacht ik bij mij zelf, 't gaat net als altijd, scheuvels krijgen schuld, maar dat heb 'k maar niet tegen hem gezegd, ik wist ja hoe zwaar of hij geladen was.

***

Uit hem zelfs 't fiedelsepee rijden leeren, daar kon niet van komen begreep Klaassens wel na al die probeerderij. En een van smid zijn knechten komen laten, dat die hem wat hielp daar wou hij ook heel niet aan. Maar opgeven wou hij 't ook niet, daar is hij boer Klaassens voor, dat daarom hij ook maar naar Fongers zijn wielrijschool, daar mij 't ja altemaal zoo glad afgaan was, maar daar is ook geen spier van terecht gekomen. Elf oogen en een betrokken lucht zag ik opslag wel toen hij 's avonds weerom kwam en bij ons voor 't huis toe autobus uit stapte.

Zoo'n keer of vier is hij daarna nog weer naar stad weest, maar al durfde ik nooit meer vragen hoe 't gaan was, aan zijn Humeur vernam ik ieder keer wel dat 't nog niet zoo heel best boteren wou.

Nu, en na vierde keer vernam ik 't van hemzelf dan ook, omreden hij was nog maar net goed en wel bij mij in kamer of hij prommelde, zoo'n beetje voor hem heen, net of hij hem haast zoo'n beetje schaamde, „'k heb vandoag 'n driewieler kocht."

„Wát heeft Klaassens kocht?" vroeg ik, slim verwonderd.

„'n Driewieler," stende hij en hij keek mij aan met een paar oogen of hij mij zóó verroppen wou, „uren

heb 'k 't doar ien dat hok aan Heereweg pebaierd op zoo'n ding op twei roaden, moar 't wör hou langer hou minder, net as hier ien 't toenpad."

„Klaassens had er zoo'n twintig jaar eerder met beginnen moest," zei ik.

„En ie zulf den?" vroeg hij.

„Ja," antwoordde ik, „met mij is 't heel wat anders, ik ben nog slim smui voor mijn jaren zeiden ze daar bij Fongers."

„Och, stroopsmeerderij," prommelde hij, „zoo'n dik lichoam en den smui."

„Dat is 'n praat als een pet," zei ik, „'k heb 't toch in één middag zoo goed leerd dat ik op fiedelsepee thuis komen kon."

„'t Zel er toch oarig schaif laans goan wezen," kwam hij toen.

„Krekt gelijke veel," zei ik, „'k heb nergens onder zeten en 'k was niet eens slim achter poest toen ik thuis kwam".

„Nou ja, goud den," kwam hij toen, „moar ik leer 't nooit en doarom heb 'k nou den moar zoo'n fetuut op drei roaden kocht."

„Dat zal anders aardig stoerder gaan," zei ik.

„Den mout ik er moar wat haarder tegen schrippen," antwoordde hij, „moar nou ken 'k teminsent ien 't ênd blieven — mörgen komt 't ding mit beurtschipper."

Nu, anderdaags tegen middag was schipper hier al voor den wal met Klaassens zijn nieuwkoop aan

boord, dat toen die driewieler goed en wel bij ons in schuur stond, kon 't om mij ja opslag aan gaan dat wij een ritje maakten met ons beident, maar daar had Klaassens 't nog lang niet aan toe.

„'k Wil nait veur gek mit dat ding ien 't loug om joagen," zei hij, „'k begun moar eerst es weer ien 't toenpad, pebaiern hou 't gaait."

„Daar lijkt mij 't rijkelijk eng voor zoo'n toestel," zei ik, omreden 'k wou ja voor geen geld dat hij mij boedel daar nog weer eens verrieneweerde.

„Is ook zoo," stemde hij gelukkig toe, „moar hou den mit 't geval?"

„Zou Klaassens 't maar niet op schuurdeel probeeren?" vroeg ik.

„Joa," zei hij, „op 't stainen middenpad zôl 't bêst goan, moar aan weerskanten doarvan is grond oarig zaacht, dat snidt doadelk slim ien mit zoo'n zwoar geval."

„Nou," ging ik daar tegen in, „zóó scheef zal 't toch wel niet gaan."

„Wait ik nog nait," prommelde hij, „'k heb er nog hail nait op zeten mout ie denken."

„Heden," wonderde ik mij, „en Klaassens is er zoo'n keer of wat heele dag voor naar stad weest."

„Ja, veur zoo'n ding op twei roaden, moar dit spul, dit ging vanzulf zeden ze doar, dat kon êlk zoo ien ains moar."

„Nou," zei ik, „dan is er ook ja niets te leeren."

„Moar ik goa nait zoo moar op dei proatjes van

zoo'n vlintehipper òf," prommelde hij, „ik bezuik 't eerst es ien schuur en den mout Knêlske moar bie mie komen om te schoeven as boudel es vaast lopt."

Nu, Kornelisje had het net slim druk, wij hadden een dikke wasch van drie week onder handen, maar 'k had al zóóveel gepruttel aan hoord laatste tijd, dat ik dacht vooruit dan maar, die wasch loopt ook ja niet weg.

Nu, zoo is 't dan aan gaan anderdaags en na drie uur hadden ze 't zoo wijd gestuurd met hun tweeën, dat Klaassens had hem heel dik in 't zweet werkt en heel kwaad gemaakt ook, maar 't wicht was nog haast al zoo kwaad als Klaassens zelf en ze keek zoo zuur als een pachter toen ze tegen middag bij mij in keuken kwam, daar ik voor 't glas zat om op etenspot te passen.

„Foei wicht, wat scheelt er toch aan?" vroeg ik, „jij kijken ja net of 't haast om 't leven te doen is."

„Nou, zóó slim is 't nait," pruttelde ze, „moar 'k loat mie pokkel toch nait hailtied vol schelden van dei smerige ol boer en as mevrouw mie nog weer aan gaang stuurt mit dei neimoudsche wipkoar, den loop ik opslag vôt."

„Jij moeten maar denken," troostte ik haar, „dat Klaassens 't nooit zoo slim meent als hij 't zegt."

„Ken mie niks schelen," pruilde zij weer, „ik ben zien hond nait, as hai doar moar om denken wil."

Afijn, ik heb 't zwijgen er maar eerst toe daan 'k was ja nieuwsgierig hoe 't er met Klaassens bij

stond, dat ik zei tegen haar zij zou maar verder op 't eten toe kijken en toen ik naar schuur.

Nu, dat viel mij daar niets af, die kwade bui was al weer gezakt, bepaald omdat 't nogal aardig goed ging met rijderij op zijn nieuwkoop. Afijn, dat mocht dan ook wel, heele voormiddag had dat ja geduurd en 'k zag 't hem wel aan dat 't hem een dik stuk zweetdruppen gekost had, al zat hij dan in 't bloot boezeroen op 't zadel van zijn driewieler. Maar hij had 't dan toch ook zoo wijd gestuurd, dat hij kon op 't steenen middenpad blijven en hij kwam vooruit ook, al zag ik aan zijn getrap wel dat hij 't er slim stoer met had.

„O, dat lijkt ja al wat," zei ik, om hem wat moed in te spreken.

„Maag toch ook wêl," prommelde hij, „dat duurt nou al van haalf negen òf en 'k heb nait ens tied had veur kôfvie."

„En 't heeft er in 't begin bepaald ook nogal wat geknepen," zei ik, „teminsent Kornelisje was heeldal uit stuur, dat Klaassens zoo kwaad geweest was."

„Nou ja," zei hij, „dat soaroasche wicht schoof mie hailtied van 't stainen pad of en dat op kop ien goul."

„Dat kon nooit of Klaassens moet boedel zelf scheef stúúrd hebben," zei ik om 't wicht wat te helpen.

„Nou, krekt gelieke veul," mopperde hij weer, en hij klom voorzichtig van 't zadel af, „'k ben nou

wel zóó maans, dat 'k mie d'r verder allain mit redden ken."

„Maar goed ook," zei ik, „'t wicht was net zoo sneu en ze dreigde al dat ze 't hier opzeggen wou."

Nu, daar hoorde hij raar van op zag ik wel. Hij heeft wel vaker van die zetten, dat hij heele dagen zoo'n beetje pruttelt zonder dat hij er in zijn hart ook maar één spier van meent en zoo was 't deze keer gelukkig ook. Heele middag heeft hij nog wel zoo'n beetje na mopperd over dat „soaroasche wicht" dat hem ieder keer uit zijn koers geschoven had, maar eigenste avond nog kreeg ze een guldeu van hem, voor dat ze zoo haar best gedaan had, nu en vanzelfs, toen was 't met haar toe eenmaal weer heeldal in odder.

***

„Wat zôllen ze d'r hier ien 't loug wel van zêggen as ik mit dat ding bie 't pad koom?" vroeg Klaassens mij, toen hij zoowat een heele week lang alle voormiddagen oevend had op schuurdeel.

„Och, dat zal genoeg toe vallen," gaf ik ten antwoord.

„Zoo, ducht joe dat," kwam hij, „moar den mout ik 't toch wel zóó goud kennen, dat 't gainain keer meer schaif gaait."

„En dat Klaassens om hoeken toe draai goed krijgen kan," voegde ik daar aan toe.

„Joa, vanzulf," kwam hij, „bie ieder houk òf stappen

en 't spul 'n êndje schoeven, dat ken nait, moar dei draaierij, doar mag ik mie den toch nog wêl 'n beetje op tou lêggen."

Afijn, dat heeft hij dan daan, dagen lang alle voormiddagen van half negen aan elf uur toe en toen was hij dan zóó goed klaar, toen kon 't buiten best aangaan met ons beident duchte hem. En opslag anderdaags, zoo gauw er geen schooljongens meer bij 't pad waren, wij naar buiten toe, ik met mijn fiedelsepee en Klaassens met zijn driewieler.

Nu, in 't begin leek 't heel wat en Klaassens wier zóó parmantig, dat hij zat al gauw zoo steil op zijn driewieler, net of hij een stok door sloken had.

Maar hij is ja zoo Aarskonversatief, dat zoodoende draagt hij altijd nog een jak met slippen en stond net nog al wat wind, dat die slippen die wapperden achter hem aan. En nog maar net waren wij toe 't dorp uit of daar kwam een speelsche jonge hond van 't heem van een keuterijtje af stuiven om ons wat aan te blaffen, Nu, daar trok Klaassens hem gelukkig nog niets van aan, maar nauw waren wij bij die hond langs of hij zag die slippen waaien en vanzelfs, hij daar met veel lawaai op af. Dat zoodoende Klaassens achterom gekeken, maar dat kon 't nog niet half lijden met hem. En een ongeluk komt ja nooit alleen, dat daar op die hoogte was vanzelfs net een braggelsloot naast grintweg en eer ik er goed en wel om dacht lagen Klaassens en zijn driewieler al midden in die

sloot. Diep was 't daar niet gelukkig, maar smerig, daar is 't eind van weg, dat van die driewieler was niets meer te zien, en van Klaassens zelf ook niet, maar die krabde al gauwachtig weer overeind. Toen eerst wat proesten en doen en wat hij er toen altemaal al niet uit gooide, tegen die hond en tegen dat ding, ja en waar niet tegen! Afijn, 'k heb hem maar 'n zetje stil wat voort razen laten, dan komt hij op 't gauwste weer bij heb ik vaak genoeg vernomen en toen hij dan weer zoo'n beetje bedaard was, heb 'k hem aanraden om mij eerst zijn driewieler even toe te langen, die moest er ja toch ook weer uit duchte mij.

„Dat rötterige ding?" grauwde hij, „loat dei doar moar stil lêggen, 'k goa d'r tóch nooit weer op" en zoo klauwde hij bij slootswal op, zijn haar heeldal vol braggel en zijn gezicht heeldal vol braggel en zijn goed heeldal vol braggel.

Nu, ik had ook geen belang bij dat voertuig, dat wij maar gauw op huis aan en Klaassens hem heeldal met heet water goed hemmeld en schoon goed aan getrokken, och en toen was 't ook geleden voor hem, hij is gelukkig een heele sterke, vaste man.

„Zoo," zei ik toen hij om elf uur weer bij mij aan koffietafel zat, „nu is 't voor Klaassens leden, maar die arme driewieler, die zit daar nog in sloot, dat kan toch niet, 't stumper kan maar zoo kou vatten."

Nu, zoo'n grapke, daar mag hij wel over als hij in eene goede stemming is, en zoo stond het er bij met hem toen hij na al die Heemootsies heeldal ongedeerd

daar bij mij zat te smoken en te koffie drinken, dat zoodoende sloeg hij daar met op.

„Mooie stumper," lachte hij, „smerig kreng zôl ik laiver zêggen, dei máág kolle vatten om mie of long-ontsteken kriegen."

„Heila," zei ik, „Klaassens praat ja net of hij er graag van af wil."

„Wil ik ook," zei hij, „dat voaren op zoo'n fetuut, dat gript toch niks veur mie heb 'k nou wel vernomen en 'k heb 't aan nou tou altied loopend òf kend, dat doar hól ik mie nou den moar aan."

Nu en dat was dan 't einde van dat Draama, dat Klaassens zijn driewieler opslag anderdaags in krant kwam, „te koop voor een prijsje, slechts enkele keeren gebruikt."

Het Erveniske.

Dat ging haast opslag van eerste dag af dat Reena Knollinga bij mij in dienst was, in Stad had zij eene schatrijke tante wonen, tante Aafke, en die had ze eens zoo'n week of wat verzorgd en daan toen ze ziek was. Dat zoodoende had tante Aafke 't heel slim met haar op gekregen en daarom rekende zij er sikuur op, als die uit den tijd kwam, dan kon zij dik aan 't erven komen en haar heele leven hoefde ze dan nooit geen slag werk meer doen als 't haar niet paste.

Rare ideeën van zoo'n schepsel dacht ik vaak genoeg bij mij zelfs, waarom zou zoo'n oude putter alles wat ze heeft net aan zoo'n wicht maken, die een week of wat bij haar over den vloer geweest is? En buitendes, al was dat zoo, dan kon 't nog wel eens slim afvallen. 't Lands geld moet er ja eerst af, opslag een dik stuk vanzelfs bij zoo'n vrijgezelde oude juffrouw, och en als 't dan verder om wat Hiepteken en wat Effecten ging, dan kon 't maar zoo beslagen dat 't meenemen nog maar nauw waard was.

En zoo praatte ik ook wel eens tegen 't wicht, maar dat hielp net geen spier. Dat morrelde al zoo'n jaar of wat in dat hoofd om, alles wat tante Aafke had, wier harent mettertijd en op wat manier ik 't ook

aan lei, ik kwam nooit geen stap met haar vooruit. Dat ik dacht op 't laatste dan moeten jij 't maar ondervinden als 't eenmaal zoo wijd is.

Nu, net in 't begin van 't tweede jaar dat zij bij mij was ging haar liefste wensch dan in vervulling: tante Aafke, die al naar de tachtig liep, kreeg 'n dikke griep met hooge koorsen en daar was dat oude gestel niet meer tegen bestand, dat in zoo'n dag of wat tijds had ze 't er toe daan, en toen dat bericht kwam, toen was er geen huis meer met 't wicht te houden. Wij waren net druk aan 't schoonen, dat ik kon haar eigelks geen dag missen, maar een heele week wou ze vrij wezen en als mij dat niet paste, dan kon ik opslag wel naar een ander uit kijken en nog een boel vijven en zessen meer. Dat ik zei op 't laatst nu toe dan maar, die schoonderij loopt ja ook niet weg dacht ik en ik wou 't wicht niet graag kwijt ook, omreden ze heeft vaak rare merakels, maar ze is fatsoenlijk en doodeerlijk, och en dat is toch ook al wat.

Dat zij op hooge beenen naar Stad, maar toen ze weerom kwam, twee dagen na begraftenis, toen was 't elf oogen en een betrokken lucht.

„Mout mevrouw es roaden," zei ze, toen ze haar omkleed had en bij mij in kamer kwam om zoo'n beetje verslag te doen, „woar aal dat mooie gêld van dat olle mênsk noar tou gaait."

Nu, 'k had al lang begrepen van niet naar haar toe, dat ik hield mij maar op de ruimte en ik zei „ja stumper, hoe zou ik dat raden kunnen."

„Noar kèèrk!!", schreeuwde ze, „het mevrouw 't nou ooit eerder zoo op fioul speulen heurd?"

„O, jawel," zei ik, „dat hoort een zoo vaak, dat menschen die zelf geen kinder hebben op zoo'n manier alles goed besteden wat ze nalaten."

„Mooi goud besteden," pruttelde ze, „wat mout dei ol kèrk mit aal dat mooie gêld begunnen?"

„Nou," antwoordde ik, „daar hoeven jij geen lijfzeerte over hebben, daar zullen kerkvoogden wel raad op weten. Maar bennen jij d'r nou heelendal over schoten?"

„Och, nee," pruilde ze, „haildáál, haildáál, dat nou net nait, vief honderd gulden krieg ik."

„Zoo, dat is toch nog 'n mooi stommeltje," troostte ik haar, „als jij dat op spaarbank zetten, dan komt er ieder jaar nog wat interest van en 't kaptaaltje blijft er ook. Altijd slim mooi bij mij om 'n beetje achter hand te hebben."

„Ken bêst wezen," ging zij daar tegen in, „moar ain zoo'n loezige vief honderd gulden is *mie* 't opbaargen nait weerd."

„Foei, jij moesten jou wat schamen om daar zóó over te praten," verweet ik haar, „weten jij wel, dat alle rijke menschen vaak met o zoo'n klein beetje begind zijn?"

„Ken bêst wezen," mopperde ze, „moar zoo'n luddik beetje, doar wil ik hail gain zörgen over hemmen. 'k Haar d'r sikuur op rekend, dat haalfschaid van tante Oafke heurent veur mie was en den zôl

ik d'r wel goud op paast hemmen, moar nou 't zóó oet pakt is, wil ik er hail gain gezoes mit hemmen. Mooi goud koop ik d'r veur en 'n golden slötje mout er neudig wezen, en golden bengels ien ooren en 'n neie fiets, doar ben ik ook hail dik aan tou."

In één teem gooide ze dat er altemaal uit en ik had ja al lang vernomen, er was met 't heele wicht op dat oogenblik toch niets te beginnen, dat ik praatte maar niet verder tegen haar. Ik dacht als 't wat bezonken is, zal ze misschien nog wel wijzer worden en met die gedachten ging ik weer naar ons Verranda toe, daar Doetje Druilinga zat, dat is zootrekent eene vriendin van mij. Die heeft jaren en jaren als onderwijzeres in Holland staan, maar nu al sint 'n mooi zetje rentniert ze hier bij ons op 't dorp. Wel wat raar bij mij, voor een die haar heele leven zoowat in Holland toe houden heeft, maar haar vader is aleer jaren veldwachter bij ons geweest, dat zoodoende heeft ze hier in haar jeugd gewoond en nu trok haar dat nog altijd zei ze, toen ze voor eerste keer bij mij kwam om kennis te maken. Maar ik reken heel wel als 't er op aan komt, dat ze 't daan heeft om goedkoopte, 'n knap renteniershuisje kon ze hier voor een zwart gezicht bezetten en lasten bennen hier ook niet hoog. Maar dat doet er ook zooveel niet toe, ik wou eigelks maar zóó zeggen, ik heb niet veel omgang en zij net zoo min, dat, al mag ik haar niet graag lijden, zoodoende komen wij nog wel eens bij elkaar en die morgen zat zij dan ook bij mij op Verranda te koffie drinken.

„Heden," zei zij, toen ik goed en wel weer bij haar aanland was, „wat ging dat er ja om weg met jou meisje," en zoodoende vertelde ik 't haar van 't wicht haar erveniske en ook wat ze nu van plan was. Maar daar mocht volstreks niets van komen, onneerde Doetje, 't zou ja compleet 'n schandaal wezen als zoo'n mooi somke op die manier vergreemd wier. Of vergreemd zei ze niet, ze had er 'n mooi Fransch woord voor, ze mag graag wat pronken met haar geleerdigheid, maar 't kan ook ja niets verschelen hoe zij haar net uit drukte, 't voornaamste is dat zij wou nog eens met Reena praten om haar te wijzen op haar „zedelijke plichten als bezitster van eenig kapitaal." Die oude schooljuffrouws, die praten vaak zoo deftig en veel kan ik er gewoonlijk niet van onthouden, maar dat is mij toch bij gebleven van die „Zedelijke Plichten."

Nu, vanzelfs, daar had ik niets op tegen, ik dacht baadt het niet, het schaadt ook niet, dat anderdaags voormiddags had ik Doetje al weer bij mij.

„Zoo," zei Doetje toen ze nog maar even zat, ze brandde van verlangen reken ik om met haar Zedepreek voor den dag te komen, „nu zou ik dat meisje maar even ontbieden," en onder tijd dat ze 't zei zette ze haar Pinsjenee al op. Dat doet ze altijd als ze indruk maken wil heb ik al lang vernomen en ze ging er ook al bij in 't postuur zitten: 't hoofd een klein beetje scheef en heel steil rechtop, dat om háár kon 't spul beginnen, als Reena maar op batterij

kwam. Maar die was haast niet te berekken, elk moet ja zoo heel noodig weten dat tante Aafke haar zoo gemeen behandeld heeft, dat zoodoende was ze heel achter in den tuin. Daar swetten wij aan een paar kleine huisjes van 't Achterpad en daar stond ze te kwedelen tegen een van die vrouwlui, die daar wonen.

„Reena," riep ik, toen ik eindelijk uit vonden had waar ze toe hieldt, „jij moeten hier opslag even heer komen."

Nu, dat ging niet van harten vernam ik wel en 't praatje moest eerst even uit gemaakt worden, maar toen kwam ze dan toch.

„Heden," zei ik toen zij bij mij kwam, „hoe hebben jij toch ineens zooveel nieuws bij Geert Vos zijn vrouw hier achter, daar hebben jij anders nooit geen goed woord voor over."

„Heb 'k ook nait," zei ze, „'t is 'n allernoarst maal bekstuk van 'n wief, moar heur zuster is trouwd mit 'n lapkeskerel ien Meersom en doarom zee ik tegen heur dat hai môs aner week moar es aan komen mit wat rokken en bloeskes en goud."

„Ja," zei ik, aardig kortaf, „daar praat ik liever niet over, maar juffrouw Druilinga heeft naar jou vraagd."

„Dei?" vroeg ze, „wat mout dei mit mie?"

„Dat zullen jij wel hooren," zei ik, „ga maar in tuinkamer, daar zit ze op jou te wachten."

Nu, en zoo was 't ook wel deeg, omreden toen wij

er in kwamen zat ze nog wat steiler als toen ik weg gaan was. Ze verbeeldde haar bepaald dat ze 't met haar Pinsjenee en haar Houding al zoowat gewonnen had, maar daar wier 't wicht niet anders van zag ik wel en toen ze beginde te praten was 't opslag heeldal mis, omreden ze taalde haar aan met „meisje".

„Meisje," grauwde ze, „ie mit joen meisje, 'k ben hail gain meisje, 'n wazzen wicht ben ik, doags noa Sunnerkloas wor ik al zösentwintig."

Nu, daar Doetje tegen in dat bij haar in Holland, daar was alles meisje wat niet getrouwd was, en zoodoende was zij zelfs ook nog een meisje al was ze al dik in de zestig en daarom ....

Maar och heden, dat hielp geen spier, Reena was al door 't grammietige heen, toen Doetje op 't laatst over dat erveniske beginde en zoodoende is die heele Zedepreek uit geloopen op niets anders als op kwadigheid van weerskanten.

„Dat male daier mit heur gemeisje," prommelde 't wicht toen Doetje weer weg was, „loat ze 'n schoulkiend zoo aan toalen om mie, moar ik wil 't nait heuren, as ze dóár moar om denkt."

***

Nog wel drie dagen lang praatte 't wicht na over dat verongelukte onderhoud met Doetje, dat ik hoopte al zoo'n beetje dat 't aan 't bezinken was, dat verdoen van haar geld aan allerhande dingen daar

ze niets aan heeft, maar och heden, dat was zootrekent de stilte die aan den storm vooraf ging, omreden opeens beginde ze over 'n stoomfiets daar ze wel haast zin aan had, 'n gewone fiedelsepee, dat is haar al min genoeg. En dat zou nog daar aan toe wezen, maar heel niet om haar werk denken ook, dat eigenste dag kwamen aardappels op tafel met bruine korstjes er aan en aardappels, dat steekt Klaassens altijd zoo allernaarste nauw.

„'k Wait n't," pruttelde hij, toen hij dat zag, „dat wicht, dat wordt nooit weer wat zoo laank ze nait deur heur centen hên is, zôl ie heur 't moar nait op zêggen?"

„Klaassens kan makkelk wat praten," zei ik, „maar weet Klaassens een die beter is?"

„'n Neie maaid veur joe op zuiken," antwoordde hij, „dat is mien waark toch vast nait?"

„Nee," gaf ik hem toe, „dat weet ik ook wel, maar 'k wou eigelks maar zeggen met elk is wat, wij zouden misschien van bok op ezel komen, en dit wicht, als ze in haar gewone doen is, dan is ze zoo min nog niet, en daarom, zou Klaassens haar niet eens onder 't oog brengen willen dat ze niet zoo raar klungelen moet met dat geld?"

„Ikke?" vroeg hij en hij keek mij aan net of hij 't in Keulen donderen hoorde.

„Ja," zei ik, „of ik met haar praat, dat helpt geen steek en voor Klaassens heeft ze 'n boel respect."

„Nou," stemde hij toe, „'t gaait mie hier tegens-

woordig nait noar 't zin en minder zel 't er nooit van worden, dat, loat ik 't moar es bezuiken."

Nou, eigenste middag is dat nog aan gaan, onder 't thee drinken, en ik dacht laat ik nu maar zoo'n beetje doen of 't wicht bij ons op visite is, dan wordt ze allicht wat makkelker te gebruiken, dat ik vroeg haar op stoel en ze zat nog maar net of ik zorgde dat ze een kopje thee vóór haar had met een koekje er bij. Maar dat is ze ja heel niet gewoon, dat ze keek van Klaassens naar mij en van mij weer naar Klaassens en 'n beetje verhillerd vroeg ze op 't laatste „we-wat mout ik hier nou toch ainlieks?"

„Zel ik die zêggen ol," beginde Klaassens, „ik wôl 't geern es even mit die hemmen over 't gêld dat doe aarfd hêzze."

„Ie?" vroeg ze, en oogen stonden haar opslag boven op 't hoofd, „wat hemmen ie doar mit neudig?"

„Ainlieks gain spier," zei Klaassens en daar wier ze wat makker van zag ik wel, „moar ik heb wat meer ien wereld rond keken as doe en nou wôl ik die geern 'n gouie road geven, omdat doe peerden haildaal verkeerd veur woagen hês noar mie 't veurkomt."

„Ken bêst woar wezen," zei ze en ze keek alweer gelijke gril, „en zoodounde ken boudel bêst es aan kladder komen, moar doar is mie 't net om te doun, 'k heb tóch gain rust eer alles op is."

Ja, zonder Blikken of Blozen gooide 't schepsel dat er uit, dat Klaassens wier rood van kwadigheid en hij deed een paar dikke halen aan zijn pijp eer

hij beginde, maar toen kwám er dan ook wat.

„Doe hampel," foeterde hij, „dat is nou veur eerste keer ien dien haile levend dat 's 'n poar centen te regaiern hêzze en nou deurs doe zóó proaten? Maags die oogen te kop oet schoamen, dör!"

„Dat kwam veur joe beter te pas," snauwde ze, „ie bulken van 't gêld, moar fesounlike schounen koopen, dat zit er nog nait aan bie joe, ie slôrren altied en overaal moar op dei smerige sloppen."

En nu had ik mij nog wel verbeeld dat 't wicht Respekt had voor Klaassens, och, en vroeger was dat ook zoo, maar 't is net als Doetje zei, door dat erveniske is ze heeldal uit haar Evenwicht zei die en dat moet ik ook zeggen, dat snibbige ragvat van laatste dag of wat, dat is die eengale Reena van vroeger niet meer. Toen verhelligde ik mij wel eens dat zij nooit nergens niet heet of koud van wier, maar nu wou ik wel dat 't er nog zoo bij stond.

Afijn, als over 'n zetje tijds alles op is, dan zal dat Evenwicht wel weerom komen, en lang kan 't niet duren zou een zeggen, ze zit er met geweld achter heer om er doorheen te komen. Die middag, toen ze 't Klaassens zoo maar voor zijn voeten gooide van die sloppen, toen heb ik haar opslag toe kamer uitstuurd, maar dat paste de juffrouw niet. Ze is zóó maar uit haar werk vandaan loopen en dat op fiedelsepee naar Meersum toe, naar die lapkeskerel, en 's avonds laat kwam ze weerom, een groot pak achterop en een doos in hand.

'k Heb er over gedacht om haar er niet eens meer in te laten, zij was ja zoo maar weg loopen, maar Klaassens raadde mij om maar net te doen of er niets gebeurd was.

„Ie waiten hou dat wicht tegenswoordig aangoan ken," zei hij, „dat as ie heur weerom sturen, den wordt dat 'n lewaai van wonder en geweld. En 'k heb zoo'n idee dat 't langste tied al oast duurd het."

„Hoe dat zoo?" vroeg ik.

„Nou, as ze 'n keer of wat mit zoo'n woagenvracht thoes komt en ze mout ook nog ien gold en zulver bezied, den is boudel meer as schoon op eer ze d'r goud om denkt en as 't moar ainmoal zóó wied is, den ken ie beter mit heur aiden en plougen as ooit te veuren."

Nu, en zoodoende heb ik haar er dan nog weer in gelaten, maar toen wou dat schepsel nog net doen of er niets gebeurd was, en ze vroeg mij of ik niet eens zien moest wat voor mooi goed ze altemaal met nomen had. Maar 'k heb net daan of zij er niet was, 'k heb knip op deur schoven en haar alleen gelaten met al haar rokken en bloeskes en wat ze nog meer op daan had bij die kerel in Meersum, die haar vanzelfs dik bij 't been gehad heeft.

***

Als Reena haar maar eerst bij die lapkeskerel in Meersum bepaald had, eer ze met anders wat beginde, dan was er misschien nog ho houden aan geweest,

maar zij liep zoo te zeggen met mond in beide handen, overal daar zij kwam, en zoo ging dat als een loopend vuurke hier door 't dorp heen, dat 't wicht wat geld te wachten had. Op steeën daar ze 't zelf niet rond Bazuind had, daar hoorden ze 't wel van anderen, zoo gaat dat nu eenmaal op zoo'n klein plaatske. Och en toen wier 't ook al gauw bekend dat zij er slim los aan zat en vanzelfs, elk die wat te koop heeft, die wil graag wat slijten ook, dat zoodoende probeerden alle winkelmenschen of ze 't wicht niet wat aan prakkizeeren konden en dat is dan wonder mooi gelukt.

En vanzelfs, die 't mooiste praten kon, die wier 't meeste aan haar kwijt en zoo heeft Gerriet Lap, die smeerboksem van een schoenekoopman hier, die heeft het best voor elkaar gekregen om haar elf paar schoenen aan te preeken. Vijf paar zwarten, en bruinen en blauwen van elks drie paar, en dat vanzelfs voor veels te veel geld ook nog. In die tijd dat zij die schoenekraam op deed, kon een voor vier, vijfthalve gulden te kust en te keur gaan als 't om dameschoenen ging, maar drie dagen nadat zij die wagenvracht thuis gekregen had, stond Gerriet Lap zijn dochter al bij ons aan deur met eene kwitantie. Vierenzestig gulden en acht stuiver, dat was door elkaar krapaan zes gulden voor ieder paar en of Reena dat maar even voldoen wou.

„Voldoun?" vroeg ze, „ikke? Is dien voader nou stoapel gek? 'k Héb nog gain centen heur, hai mout nog moar 'n zetje wachten."

Maar daar was dat wicht niet van thuis, zóó liet ze haar niet afschepen. Haar vader had gezegd hij leverde nooit op krediet en als Reena 't zoo meend had, dan moest ze dat bedongen hebben. Maar er was nergens over gepraat, dat zoodoende had hij opslag al recht op zijn centen en als hij op betaling wachten moest, dan kon hij 't onmogelijk doen voor dat geld, dan kwam er op 't paar tien stuiver bij.

„Nou," zei Reena, „doar ken ik den niks aan doun, moar 'k heb op 't oogenblik staarvenswoar gain cent om handen, koom aner week moar es weer, den zel ik zain dat ik wat lös krieg hier of doar."

En zoodoende kwam ze bij mij, toen dat schoenmakerswicht weer weg was, of ik haar honderd gulden doen kon, aan tijd toe dat 't geld van tante Aafke kwam, maar toen was ze aan 't verkeerde kantoor, dat is ja vanzelfs. Ik zei „nee juvver, jij allerhande gekke dingen doen en dan een ander er voor opdraaien laten, 'k wou ja nog liever."

„Het mevrouw den ens gain honderd gulden ien hoes?" vroeg ze toen.

„Dat gaat jou geen steek aan wat ik in huis heb," zei ik, „maar ik wil niet met mijn poddemenee voor jou open staan als jij zulke gekke dingen doen."

„Gekke dingen?" ratelde ze, „niks gain gekke dingen, zwaart goud heb ik kocht en broen goud en blauw goud en zoodounde mout ik ook drei kleuren schounen hemmen, zwaarte schounen bie 'n blauwe rok, dat is net 'n klink op 'n kraaienust."

„Goed," zei ik, „voor mijn part dan, maar van ieder kleur hadden jij dan toch niet opslag 'n paar of wat noodig."

„Sikuur wêl," kekelde ze, „schounen, dei mouten tegen kanner droagen worden, dat doar mout ain goud ien zitten, en betoalen ken ik 't ja wêl op hand."

„Op hand," zei ik, „maar dat is nou niet."

„Nee , vanzulf nait," gaf ze toe, „moar as mevrouw mie nou toch even honderd gulden doun wôl, dat is veur mevrouw ja 'n ding van niks."

„Hoor es," kwam ik, „als 't goed besteed wier, dan weet ik nog niet wat ik deed, maar nu moeten jij jou zelf maar redden — voor 'n week of zes hebben jij nog 'n half jaar loon beurd ook."

„Nou ja," bekende ze, „dóár is dei lapkeskerel mit vôt goan, net zoo'n hongerlieder as dei schoun-moaker, nog moar nauw haar hai boudel òf leverd of hai hil haand al op."

„Maar daar is al dat goeie geld toch vast niet aan weg gaan?" vroeg ik.

„Och laive stumper joa," zei ze, „'k haar nog nait ens genôg aan dat haalf joar loon, riekelk fattig gulden is d'r nog stoan bleven bie dei kerel."

„Foei toch wicht," pruttelde ik.

„Foi toch wicht? Nee, niks gain foi toch," snauwde ze, „'t komt ja altemoal veur 'n kanner as tante Oafke heur centen d'r moar eerst bennen."

„Nou," zei ik, „dat weet ik opslag nog niet, 'k heb zoo'n idee dat jij er maar wat op los kocht hebben."

„Op lös kocht hebben?" vroeg ze.

„Ja zeker, op los kocht hebben, elf paar schoenen bennen d'r nou al en een kast vol nieuw goed is er en 'n nieuwe fiedelsepee, 'n heele dure met allerhande rare fratsen van drie versnellings en zoo en gouden bengeltjes bennen d'r, met dure steenen er in en gouden armbanden en 'n gouden slotje, ook met dure steenen, en . . . . .

„Nou ja," viel ze mij in de reden, „'t mag mie nou es 'n keer beuren en dat overkomt mie meschain van mien haile levend nait weer."

„Dat hoop ik maar voor jou," zei ik.

„Zoo, hoopt mevrouw dat," smaalde ze, „mevrouw gunt 'n aarm mênsk nog al wat, dat mout ik zêggen."

„Och kind," zei ik, „ik gun jou van harten 't allerbeste, maar zulkent als jij, die kunnen nu eenmaal geen geld om handen hebben, dan gebeuren er maar verkeerde dingen."

„Verkeerde dingen?" vroeg ze, „'k heb toch vast gainain te kòrt doan?"

„Dat weet ik zoo net nog niet," zei ik, „wedden als jij alles bij elkaar optellen, dat jij dan nog niet eens uit komen."

„Lopt mevrouw nou haildáál mit meulentjes?" vroeg ze, „'k ben nog nait haalf kloar."

„Reena," zoo Vermaande ik haar met een ernstig gezicht, „hoor nu toch es eenmaal naar goede raad en tel eerst alle rekentjes es bij elkaar op, wedden dat jij dan wel anders praten."

Nu, dat maakte toch wel Indruk zag ik aan haar gezicht, die veertig gulden die er bij lapkeskerel staan bleven waren en die dikke zestig gulden van schoenekerel, die spookten haar bepaald in 't hoofd om. Dat, ik kreeg haar zoo wijd dat ze hield alles wat ze aan rekentjes had van boven, van haar kamertje en ze vroeg mij of ik haar dan maar even helpen wou. Zelf was ze niet veel waard met rekenderij, benaam niet als 't om zulke dikke getallen te doen was.

En zoo is dat dan aan gaan, ik nam 't heele pakje rekentjes van haar over en zoo wij aan 't optellen met ons beident en toen wij daar met klaar waren, toen stond er zevenhonderd en achtentwintigste halve gulden op mijn papiertje en 't wicht haar oogen, die stonden vol tranen.

Gelukkig maar dat ik 't zoo trakteerd heb. Nu is er tenminsent avontuur op dat er nog wat terecht komt van 't geval en anders had zij toch dacht dat er geen eind was aan zoo'n kaptaaltje van vijf honderd gulden en wie weet wat gekke dingen ze dan nog uit haald had.

***

In 't begin toen Reena bij ons kwam, toen was ze met alles gelijke siekuur en ze werkte van 's morgens vroeg aan 's avonds laat en net gelijk waar ik kwam, alles was altijd net zoo als 't wezen moest.

Maar sint ze 't van dat erveniske in haar hoofd kreeg is er haast geen stuk meer op 't goeie stee en waar ze ook met aan gang gaat, alles doet ze maar

zoo'n beetje van roef roef, hier een veeg en daar een veeg en mooi genoeg is 't alweer bij haar. En hoe ik daar ook tegen te keer ging, laatste week of wat, 't hielp altemaal net geen spier. Als zij maar vliegen en juchteren kon en op sjouw gaan om nieuw goed, dan was 't haar breed naar 't zin. En nu zij dan vernomen heeft dat alles al veel meer als op is, had ik gehoopt dat 't zou weer wat beter worden, maar och heden, daar is geen sprake van. Toen ze nog dacht dat 't nooit weer op kon, toen vergat ze alles doordat ze zoo huila was, maar nu ze vernomen heeft dat alles al op is en veel meer als op, nu denkt ze niet om haar werk doordat ze zoo in zorgen zit over 't geval.

Daarom onneerde ik bij mij zelfs, ik zal maar eens met Klaassens bepraten of wij 't niet zoover sturen kunnen met haar, dat ze toch nog zoo'n beetje lijk wordt, overal daar ze wat gekocht heeft. Klaassens is een baas kerel als er 't een of 't ander is dat er spijkers met koppen slagen worden moeten en toen ik bij hem op 't mat kwam om te hooren of hij 't wicht niet wat helpen kon, toen had hij 't daar opslag wel aan toe. Hij kan min over gemeenigheid en benaam op die schoenekerel, die Gerriet Lap, daar was hij hagel op, dat die 't wicht zoo dik in 't pak stoken heeft met al die dure schoenen.

„Doarom zel ik dei kerel wel es onder handen nemen," zei hij tegen 't wicht, „of doe zulf tegen hom beguns, dat zel toch wel nait veul geven."

„Ben 'k ook baang veur," zei 't wicht, „'t is zóó'n

bertaole stinkerd, doarom, as Kloassens hom 't es goud zêggen wil, dat kon bêst es hêlpen."

„Wie zellen es zain," beloofde Klaassens, „goa doe d'r vanoavond moar even hên en zêg dat ik hom neudig even te woorde hemmen mout, of hai mörgenoavond om acht uur even bie ons aan komen ken."

Nu, die Lap, die heeft niet alleen klaar goed te koop, maar hij is zelf ook schoenmaker. En zadelmakerij, daar doet hij ook wat aan, dat zoodoende heeft hij aan Klaassens al jaren eenen goeden klant. Alles wat er bij hem op plaats stukkend gaat aan paardereeuw en zoo, daar komt Gerriet Lap aan te pas en over geld, daar word vooraf nooit over praat, zoo is Klaassens niet, de arbeider is zijn loon Waardig zegt hij altijd.

Dat, toen die kerel een boodschap kreeg om bij Klaassens te komen, dacht hij er bepaald heel wat van, nieuwe zeeltuigen of zoo zal hij bij hemzelf gezegd hebben. Die leverantie aan Reena, dat was ja alweer een mooi zetje leden en buitendes, hij kwam er nooit aan toe dat Klaassens hem daar wel eens met bemoeien kon. Maar dat is hem dan toch danig af gevallen en zijn uitlooperspak had hij er nog wel voor aangetrokken zag ik, toen hij op 't afgesproken uur bij ons toe 't hek in hipte.

„Doar is dei schounmoaker al Rainderdinao," riep Klaassens, die hem ook aankomen zag, „loat hom hier moar bie ons ien 't binhoes" en een oogenblik

later kwam dat sprikje over drubbel heen wippen, net zoo kregel, en zijn „gouienoavond mevrouw, gouienoavond boer Kloassens, doar wazzen wie al," dat kraaide hij er net zoo monter uit.

„Zoo, boas Lap," kwam Klaassens, wat Afgemeten, „'k môs ducht mie neudig es even mit joe proaten."

„Dat ken gebeuren boer," zei hij, al niet heeldal zoo kregel meer, net of hij al zoo'n beetje vernam dat er een potje voor hem op 't vuur stond, „'k heb mien boukje en mien potlood mit nomen, den ken mie niks ontgoan."

Hij krabde al in binnenzak van zijn jak om, voor zijn aanteekenboekje, maar Klaassens zei hij zou 't maar stil zitten laten, hem duchte hij zou 't zoo wel onthouden kunnen.

„Wat aantaikens moaken is anders wêl zoo sekuur boer," kwam hij, „'k maag nait geern aanmaarkens hemmen as boudel ofleverd is en benoam van boer Kloassens nait."

„Nou," zei Klaassens, „dei krieg ie nou toch nog, eer ie dit keer ook nog moar ain stuk veur boer Kloassens òf leverd hemmen."

„Hou dat zoo boer?" vroeg hij en hij beginde wat onrustig op zijn stoel heen en weer te draaien, omreden hij zag ja wel dat Klaassens zijn gezicht slim Onheilspellend stond. En zoodoende reken ik dat hij beginde al te begrijpen wat kant dat 't uit gaan zou.

„Hou dat zoo boer?" zei Klaassens, „nou, kiek

es jong, 'k maag mie anders nait geern mit anermaans zoaken bemuien, moar paartei mênsken bennen nait goud vertrouwd dat ze lös loopen en zoo gaait 't ook mit dei maaid van mevrouw hier, mit dei Rainderdinoa."

„O," viel 't kereltje in en hij zat al in een rond bultje van klare benauwdigheid, „is 't dóárom te doun?"

„Ja," zei Klaassens, nog aldoor gelijke Afgemeten, „dóár is 't om te doun."

„Dat wicht ken heur anders schoon redden boer, ze haar altied 'n woord as 'n kenon zoo voak as ze bie mie ien winkel kwam."

„Ken bêst wezen en zoo haar ie 't er hail makkelk mit om heur aan ale kanten te bemieteren."

„Bemieteren boer?" vroeg 't kereltje en daar zette hij een gezicht bij, net of hij er nog haast kwaad om worden wou.

„Bemieteren, ja wis, of wait ie bie geval 'n aner woord veur wat ie mit 't wicht om haans had hemmen?"

„Nou boer, dat woord is mie veul te dik — 't wicht wôl zúlf zoo, gain schouch was heur duur genôg en gain schouch was heur mooi genôg."

„En doarom hemmen ie, as zai noar priezen vroug, d'r ieder keer moar gauw 'n poar gulden bie op zet."

„Nou boer, 'n poar gulden, 'n poar gulden — 'n doalder was 't mainste," stutjede 't kereltje, dat heel slim in zijn piepzak zat en zoodoende bekende hij

maar zoo hoe slim of hij 't wel gemaakt had met zijn bedriegerij.

„Nou," grauwde Klaassens met eene slimme kwade stem, „wait ie doar den 'n beter woord veur as bemieteren?"

„'k Zel 't wel weer goud moaken boer," beloofde 't kereltje. Hij dacht bepaald als ik kop er voor houdt, dan kost mij dat misschien eenen goeden klant en dat word mij op den duur te schadelijk.

„Dat is joe ook geroaden," zei Klaassens, „en den nou opslag moar, wie bennen nou ja toch bie 'n kanner."

Nou, veel zin had dat schoenmakerke daar niet aan zag ik wel, maar neen zeggen, daar durfde hij toch ook niet op aan, dat zoodoende ik Reena geroepen om met haar heele schoenewinkel bij ons in kamer te komen.

„Dei blauwe flaren, doar het 't wicht haildáál niks aan, dei mout ie ien ieder geval weerom nemen," kommandeerde Klaassens, toen al die schoenen op een lange rijg voor Gerriet Lap uitstald waren.

„As zai d'r tenminsent nog nait op loopen het," zei Gerriet Lap en hij keek Klaassens slim benauwd aan.

„Al háár ze d'r even op loopen," prommelde die, „den haar ie nog nait beter verdaind, 't was ja gekkenwaark om zoo'n doodgewoon wicht zukke modedingen aan te preeken."

Maar gelukkig, 't wicht had er nog niet op geloopen

en op die bruinen, die ze kocht had, net zoo min, dat zoodoende kreeg 't schoenmakerke die met weerom. En twee paar zwarten gingen ook weer terug naar zijn winkel toe, en al die anderen had ze al eens aan gehad. Maar die stonden ook veels te hoog op rekening en daar kon hij niets tegen zeggen, dat op goenend liet hij een gulden vallen en op goenend vijfentwintig stuiver, en 't einde van 't lied was dan dat toen hij weer weg ging, toen hongen schoenen aan alle kanten om hem toe en hij was zesendertig gulden en vijftien stuiver lichter als toen hij gekomen was.

„Ziezoo wicht," zei Klaassens tegen Reena toen hij weer weg was, „doar bis oarig schier wêg komen."

„Joa," zei 't wicht, „ben ik ook, dat het Kloassens hom nuver lapt, as dei lapkeskerel oet Meersum nou ook moar om liek wôl."

„Ja," zei Klaassens, „dei ken ik ainlieks nait, moar 'k wil 't nog wel es bezuiken of 'k wat mit hom begunnen ken, loat hom hier ook moar es bie ons komen."

„'k Zel hom opslag vandoag nog 'n braifkoatje sturen," beloofde 't wicht.

„Goud," zei Klaassens, „duch dat, moar schrief hom den veuraal nait wat er loos is, dat kerel naarns van wait as hai hier komt."

Nu, daar heeft 't wicht haar aan gehouden, aan dien raad, dat die man dacht niet anders of het ging om eene nieuwe leeverantie, en opslag anderdaags,

daar was hij al met een heele tasch vol stalen en modeplaten en zoo en met een heele mond vol radde praatjes vanzelfs.

Maar eer hij zelfs los komen kon, beginde Klaassens tegen hem en die hield hem voor dat hij had misbruik gemaakt van 't wicht haar onnoozelheid en 't was bij hem gewoon 'n schandaal om zoo'n gewone burgermeid maar allerhande lappen en flaren aan te praten, daar ze gewoon met voor gek bij 't pad liep.

Maar ja, met die kerel was 't heel wat anders als met dat schoenmakerke, dat Gerrietje Lap, omreden hij is ja heel niet van Klaassens Afhankelijk. Zoodoende die daar tegen in dat 't nooit noodig geweest was voor hem om 't wicht wat aan te praten, omreden ieder keer stond zij er op om 't mooiste en 't duurste te hebben en of dat voor haar paste, dat kon hem net niets verschelen, hij wou graag wat verkoopen, daar was hij koopman voor en overvraagd had hij nooit, daarom, als 't Klaassens niet aan stond, dan moest die er maar een politiezaak van maken.

Nu Klaassens liet dat niet op hem zitten, dat toen die weer aan gang, dat zoodoende is dat op niets anders uit loopen als op kwadigheid van weerskanten en dan heb ik 't er nog dik van op zeenen kregen.

Van 't eerste oogenblik af dat 't bericht kwam van tante Aafke haar overlijden had ik ja niets gedaan als mij verhelligen op dat wicht, om haar rare aanstellerij over die stuk of wat centen, dat zoodoende kon ik er niets meer bij hebben en net had die lapkes-

kerel zijn hakken weer gelicht, of ze hadden 't met mij te doen.

'k Heb zoo'n dag of drie op bed toe houden, zoo na kwam mij 't aan en dat moet ik haar tot haar eer nageven, Reena heeft mij goed opgepast al die dagen, wat zelfverwijt zat daar met tusschen reken ik, ze wist ja heel wel dat 't zou met mij niet zoo geloopen wezen als zij niet zoo raar om klungeld had met dat erveniske.

Dat zoodoende was zij onder een hoedje te vangen, en daarom ik eens rustig met haar gepraat en haar goed onder 't oog gebracht dat 't zóó toch niet aan ging voor een die over wat geld te kommandeeren had. Als elk hem zoo raar aanstelde, dan zou heele wereld ja één groot gekkenhuis worden, zei ik.

„Wait ik nou achteròf ook wêl," zei ze, „moar ja, men is ja haildaal niks gewoon, en ik zee dou tegen mevrouw dat ain zoo'n loezige viefhonderd gulden mie 't opbargen nait weerd was, moar ainlieks dochte ik dat 't nooit weer op kon."

„Jij hebben er teminsent allernaarste raar in om houwen," zei ik.

„Joa," stemde ze toe, „heb 'k ook, gelukkig moar dat mevrouw mie nog net bie tieds woarschouwd het, anders zat ik nou mit 't gat vol schulden."

„En met nog meer kasten vol goed daar jij niets aan hadden," voegde ik eraan toe.

„Joa, ken moar zoo wezen," zei ze, „moar as 't mie nou van mien levensdoagen nog ooit weer beuren mag dat 'k goud wat centen om handen krieg, den goa 'k er hail stief boven op zitten."

Nu, daar ben ik eerst maar niet verder op in gaan, zoo heel dik zit zij niet in haar tante Aafkes, dat komt die tijd, komt die zorg.

Reena haar verkeerde verkeering.

Stil en bestendig, maar knepen inwendig word er vaak gezegd, en als dat op één van toepassing is, dan is 't op ons meid, ons Reena.

Altijd weer gelijke slicht en eengaal na die dikke roffel met dan erveniske, maar van binnen ging er toch meer in haar om als een zoo op 't oog zeggen zou, al waren 't dan weer slimme rare dingen voor zoo'n jong wicht.

Dat zoo een wel eens wat met manlui te doen krijgt, dat is ja heel geen wonder, maar dan zou ze toch uit kijken naar een van haar eigen ouder, zou een zoo zeggen en daar had ze ook best schier bij aanraken kund, omreden 't is niet zoo'n onknap wicht, benaam bij winterdag niet. 's Zomers heeft ze 't heele gezicht dik vol zomersmikken en dat lijkt niet zoo heel mooi vanzelfs, maar 's herstens trekt dat weer aardig bij, dat dan kan ze haar nog best zien laten. Dat zij was nog altijd goed zat voor een ambachtsman van haar eigen jaren zou ik zoo zeggen of voor een fiksche boerenarbeider, maar zoo lang als zij bij mij toe houdt, heb ik van verkeering of vrijerij of zoo nog nooit niet wat vernomen.

Zoodoende dacht ik wel eens, zoowat zit er bepaald heel niet in, maar zonder dat ik er ook ooit maar

één spier van gemerkt had wat er gaande was, zei ze op eenen middag, onder 't schotels wasschen zoo maar bij haar neus langs tegen mij, dat ze had klaar werk met eenen jongen man en dat ze 't plan hadden om over zoo'n maand of wat te trouwen.

„Heden," zei ik, slim verwonderd vanzelfs, „daar heb ik ja nooit wat van vernomen, en wie is de gelukkige als ik vragen mag?"

„Nou," pruilde ze, „de gelukkige, dat is zoo'n dik woord, wie mouten vanzulf òf wachten of wie 't goud roaken van weerskanten."

„Dat is ja 'n rare praat," ging ik daar tegen in, „wie begint nou zóó, nog eer 't huwelijk gesloten is."

„Dat liekt ook 'n roare proat," zei ze, „moar van aal mien kammeroadskes dei trouwd bennen, is d'r nou den toch letterliek gainain dei 't zoo'n beetje noar 't zin gaait."

„Och foei," kwam ik, „maar als 't dan zóó slim is, dan zou ik 't er liever heel niet op wagen."

„Nou ja," teemde ze toen, „allain is niks meer as allain denk ik voak genôg, moar dei jonge kerels van tegenswoordig, dei bennen mie veul te huila. Ik heb altied tegen mie zulf zêgd doe môs 't nait mit zoo'n haile jonge aan lêggen wicht, en wat dat aanbelangt krieg ik nou den rondomheer mien zin."

„Rondomheer jou zin?" vroeg ik, slim nieuwsgierig vanzelfs.

„Joa," zei ze, „rondomheer mien zin" en met 'n stoensk gezicht stond ze met haar schoteldoek in een spoelkom om te wisschen.

„Maar hoe meenen jij dat dan?" vroeg ik, al nieuwsgieriger.

„Nou, ik wil moar zóó zêggen, dei doar ik 't mit kloar heb, is al nait zoo hail jonk meer, net vleden week is hai ien zien viefenviefstigste joar komen."

„Maar Reena," pruttelde ik, „bennen jij nou heeldal stapel? Dat is toch niks voor 'n jong wicht van net zesentwintig!"

„Nou," kwam ze, aardig kregel, „mevrouw mag proaten zoo as ze wil, moar ik zêg dizze en anders gainend!"

„Ja," zei ik, „zóó hoef ik verder niets te zeggen, maar wie is 't nou eigelks en hoe hebben jij 't ineens zoo slim te pakken?"

„Slim te pakken? 'k Heb 't haildáál nait te pakken, moar dei jonge kerels, niks mout ik d'r van hemmen. Altied bennen ze op riddel en eer ie d'r om denken bennen ale centen weer op."

„Ho, ho," ging ik daar tegen in, „dat is toch vreezelk overdrijven, zoo màg er eens een enkelde mank loopen."

„Goud," kwam ze, „moar ik tref 't altied min — dei haar den vanzulf net veur mie wêst, doarom ik neem 't wizze veur 't onwizze. En boetendes dizze verdaint 'n dik stuk gêld, omreden hai het twei affeeren."

„Twee affeeren?" vroeg ik.

„Joa, twei affeeren, ainlieks dut hai 't sniederen en den is hai d'r scheerboas bie."

„Als hij dan met beide maar wat te doen heeft," zei ik.

„Joa, hai vlugt voak op van drokte en benoam 's Zoaterdoags, den is 't bie hom ien scheerwinkel roeg van volk, hai het destieds noar stad loopen om dat waark te leeren en zoodounde ken gainain hom 't holden."

„Nou," zei ik, „dat lijkt dan ja wat. Maar nou weet ik nog aldoor niet wie 't eigelks is."

„Och, joa," praatte ze, „doar is mevrouw vanzulf neisgierig noar, nou hai woont ien Meersom en hai hait van Pikstroa."

„Pikstra?" vroeg ik, „dat is niet zoo'n heele beste naam."

„Is 't ook nait," stemde ze toe, „ainlieks komt hai oet 'n verkeerd nust, moar aan hom mekaiert niks, doar heb ik deeg noar vernomen."

„Maar mijn lieve stumper," vroeg ik, „hoe hebben jij dat toch voor elkaar dokterd, een man heel uit Meersum vandaan."

„Ja," zei ze, en kleur sloeg haar uit, „hou heb 'k dat veur 'n kanner dokterd — nou, dè, wat ken mie 't schelen, 't is toch ook gain schande: 'k heb op 'n advertênsie schreven."

„Heden," zei ik, „dat is ja 'n wonderlijke manier."

„Niks van woar," snibde ze, „dat gebeurt voak genôg tegenswoordig, och, en wat is d'r ainlieks ook op tegen?"

„Daar is dit op tegen," zei ik, „dat je d'r geen spier

van weten waar je eigelks met te doen hebben."

„O," portesteerde ze, „en dat wait je vast wêl as je mit zoo'n vent 'n achtentwintigsten holden hemmen of zoowat."

„Dan weet je teminsent wat meer van elkaar," zei ik.

„Och, wat zôl't," kwam ze, „den is 't altemoal laif en lekker en zoo'n vent zit dik ien zien buusgêld, dat zoodounde liekt 't hail wat, moar as je ainmoal trouwd bennen . . . ."

„Daar hebben jij nooit wat van ondervonden."

„Heb 'k ook nait, moar 'k heb er genôg van heurd, en doarom nog es, ik neem 't wizze veur 't onwizze."

„Nee," zei ik, „net zoo min, zoo'n oude vrijgezel, wie weet wat rare verdiepings daar in zitten."

„Loof 'k niks van," ging ze er tegen in, „hai het altied bie zien mouder op 't hok legen en dat was 'n haile kwoaje heb 'k heurd, dei zel hom wel goud mak moakt hemmen."

„Als hij dan maar niet heeldal uit ket komt, dat hij nu onder pemoters vandaan is," zei ik.

Nu, vanzelfs, zij daar weer tegen aan 't haffelen, dat ik heb mij eerst maar stil houden, was ja toch niet met haar te praten op dat oogenblik. Maar 't zou mij toch begrooten als 't wicht leelijk te maat kwam, dat ik besloot om maar eens met Klaassens over te leggen of die er niet eens naar vernemen kon hoe 't er bij stond met die Pikstra en die twee affeeren, daar 't wicht zoo hoog van opgaf.

***

Klaassens, dat is een man, daar kan een bij zetten geen een kant met aan, maar is er wat daar hij hem voor Interseert, dan is geen moeite hem ook te veel om den wagen in 't goede Spoor te krijgen. En omreden hij 't nog zoo min niet vóór heeft met Reena, was hij opslag vol belangstelling toen ik hem vertelde van haar trouwplannen.

„Trouwplannen?" vroeg hij, „dei? Wait dei jongkerel wel dat zai sums haile roare kuren het?"

„'t Is geen jonge man," zei ik, „'t is een, die al wat op jaren is."

„O," kwam hij, „doar wordt 't oarig beter van, zai is zulf nog al wat oldsk veur heur leeftied."

„Kan wel wezen," zei ik, „maar hier is 't verschil toch wel wat slim groot, die man is vijfenvijftig."

„Viefenvieftig?" riep hij, „is dat wicht nou haildáál stoapel?"

„Ja," zei ik, „dat zou een haast zeggen en 't is nog niet veel deegs ook, komt mij zoo voor."

„Zoo, ook dat nog nait ens — woont hai hier ien 't loug?"

„Nee, 't is 'n Meersumer, Pikstra heet hij."

„Pikstroa? Nee, den zel 't wel nait veul deegs wezen, oet dat nust heb 'k veur joaren es 'n knecht had, moar dat het moar even duurd, vent was dom en lui en gemain."

„Nou," zei ik, „dit zal eigenste wel niet wezen, deze doet 't snijderken en dan is hij er scheerbaas bij."

„Dat bennen baide affeeren doar op 'n dörp gain

dreug brood meer met te verdainen is. En den al viefenvieftig joar — zôl 't dat wicht ien kop sloagen wezen?"

En net had hij 't gevraagd of daar kwam 't wicht toe kamer in. Op haar Kerkenzondags omreden 't was haar vrije avond en eer ze dan weggaat komt ze vaak nog even om te hooren of ze ook een boodschap doen moet of zoo.

„Ziezoo mevrouw," teemde ze, „den wôl ik raais moar weer aanveerden noar Meersom tou."

„Noar dien vrijer wicht?" vroeg Klaassens.

„Heden," pruttelde ze, „het mevrouw dat al aan Kloassens vertêld?"

„Ja wis," zei ik, „daar was ik vol van en daar is toch niets bij?"

„Niks bie? Och nee, dat nait, moar doar het êlk en ain toch opslag nog niks mit neudig?"

„Elk en ain?" vroeg Klaassens, „wie goan doagelieks mit 'n kanner om, ik ben êlk en ain toch vast nait veur die?"

„Nou ja," kwam ze toen, „of ie 't waiten, dat is ook nait zoo slim, moar 'k wôl toch nait geern dat ie 't bie 't pad brochten, 't haile loug huift dat opslag nait waiten bie mie."

„Heden, waarom niet?" vroeg ik, „is toch niks bij als een jongedochter en een jongeman klaar werk hebben?"

„Doar hei je mevrouw weer, mit heur jongeman," mopperde 't wicht, „en hou old heb ik zêgd dat hai was?"

„Nou ja," zei ik, „hij is nog vrijgezeld en daarom praat ik van jongeman."

„Moar hou old is hai den ainlieks wicht?" vroeg Klaassens en hij gloepte zoo'n beetje spottend over hoek.

„Dat zôl mevrouw joe nait vertêld hemmen," pruttelde ze en met trok ze kamerdeur dicht en ging weg.

„Nog zoo'n beetje beleedigd ook," praatte Klaassens, toen wij weer met ons beident waren.

„Och," zei ik, „dat weet ik zoo net niet, maar 'k heb zoo'n idee dat ze haar nog half en half schaamt voor 't geval."

„Nou ja," kwam hij, „dat huift toch nait, As dat 'n fiksche kerel is veur zien joaren en hai ken goud zien kost verdainen, den wil ik d'r nait zooveul van zêggen, moar as 't er op aan komt heb ik doar dik zörg ien."

„Kan Klaassens daar dan niet eens naar vernemen?" vroeg ik.

„Och, joa, ik ken wel es noar Meersom tou goan, moar as 't nait goud liekt, ken ain zoo'n wicht den woarschouwen?"

„Dat is saks te probeeren," zei ik, „wil ze niet naar goede raad hooren, dan heeft ze 't aan haar zelfs te wijten als 't later verkeerd gaat."

„Is ook zoo," stemde hij toe, „moar dat ze gain gouie road aannemen zel, och, dat wait ik ainlieks veuroet al wêl, 't is ja zoo'n ol stiefkop."

Nu, daar kon ik niets tegen inbrengen, omreden dat verneem ik ja dagelijks, maar wij onneerden 't was toch wel goed dat wij wat meer van die Pikstra af wisten en benaam hoe 't er bij stond met die beide affeeren, of hij daar zijn brood zoo'n beetje in verdienen kon. 't Zou mij toch begrooten van 't wicht als ze daar op hongerkouw kwam en daar zou 't ja naar toe gaan als die man niet zooveel werk had dat hij een goede daghuur maken kon.

Dat, daar wou Klaassens dan altemaal eens deeg naar hooren en dan wou hij hem ook scheren laten bij Pikstra, dan kon hij ja opslag vernemen wat die er bij opdaan had, bij die lessen in scheerderij, daar hij destijds voor naar Stad geweest is, volgens Reena haar zeggen. En zoodoende had hij dan ook eene goede gelegentheid om eens rond te neuzen, wat voor huishouding dat die oude vrijgezel ervan heeft.

Maar vanzelfs, ik ben ook slim nieuwsgierig, dat ik heb maar besloten om met Klaassens te gaan en zoo hebben wij overgelegd om er maar een Pleizierritje van te maken. Mijn huurboer die heeft 'n mooi open bakje en een mak wagenpaard daar Klaassens best achter durft en zoo zal dat dan wezen op een voormiddag, zoo gauw als 't es 'n keer goed lijkt met 't weer.

***

't Ging ons allebei best naar 't haar, Klaassens en mij, toen wij vier dagen later op een mooie voor-

middag opslag om half negen mijn huurboer zijn open bakje al bij ons voor deur hadden.

„As dat ol seespeerd nou onderwegens moar gain kuren krigt," zei Klaassens, die altijd slim bang is voor ongelukken en zoo.

Maar dat ging gelukkig goed, dat paard was zoo mak als een schaap en hij gaf nergens niet om, om stoomfietsen niet en om auto's niet, dat na zoo'n klein uur kwamen wij welgemoed in Meersum aan en toen opslag maar gevraagd waar of Pikstra woonde aan een man, die daar dicht bij grintweg in zijn tuin stond te haken.

„Pikstroa?" vroeg die, „'t is hier roeg van Pikstroa's, wêl main ie krekt?"

„Hai mout snieder van zien ambacht wezen," zei Klaassens.

„Ja, zoo bennen d'r hier ook nog twei."

„Nou, moar dei wie hemmen mouten, dei is d'r scheerboas bie."

„O," kwam hij toen, „den mout ie bie Geert Iepenkriet wezen — rechtoet moar heur en den 't tweide ziedpad op joen rechterhaand òf sloagen en doar 't ain noa lêste hoeske op joen linkerhaand."

„Mooi zoo en bedankt," zei Klaassens en hij kittjede 't paard al weer aan, maar 't gaat in Meersum al net als overal, die man was vanzelfs nieuwsgierig en die vroeg of 't bij geval om een nieuw pak voor Klaassens te doen was, maar dan moeten ze net bij Klaassens wezen.

„Dat gaait joe toch vast niks aan?" vroeg hij, aardig stoensk.

„Dut 't ook ainlieks nait," was 't antwoord, „moar ás dat 't geval is, den maag ie toch wêl goud oet kieken bie 't moat nemen. Ie bennen nogal aan zwoare kaant zai 'k wel en Geert ken nuver sniederen, dat is nait aans, moar as hai op zien naaitoavel zit, den denkt hai altied dat ale mênsken net zukke spitlikkers bennen as hai zulf en zoodounde mag hai boudel slim geern wat krap moaken."

Zoo'n Vertrouwelijke mededeeling wou hij ons bepaald niet als te hard toeroepen, dat zoodoende had hij zijn hakerij even in den steek gelaten en dicht bij ons, over heeg heen, kregen wij dat heele verhaal dan. En omreden ik toen ja toch zoo'n mooie gelegentheid had en hij Pikstra bepaald goed kon, mocht ik 't ja niet laten om eens even te hooren, wat dat voor een was en of hij nogal een goede naam had, daar in Meersum.

„'n Gouie noam?" vroeg hij, „och joa, dat scheelt nait zoo veul, verkeerde dingen heurt men nooit van hom, moar hai zel waark hemmen om mond open te holden en nou wil dei slaif ook nog 'n vrouw aan zetten heb ik neis es heurd."

„Nou, as zoo'n man twei affeeren het," zei Klaassens, „den zel er toch bepoald wêl zóóveul verdaind worden dat 't dát lieden ken."

„Och," kwam hij, „loopt hên mit joen twei affeeren — 't jonkvolk komt nou ainmoal nait

meer bie 'n snieder en bie 'n scheerboas net zoo min. En as van zien olle klanten schostain rooken mout — nou!"

„As dei kwedel ons nait wat ien haals hongen het, den liekt dat doar moar minachtig," zei Klaassens, toen wij op 't laatst dan toch weer aan rit kwamen.

„Och," zei ik, „wordt vaak zoo veel praat en 't minste wordt vaak nog op 't liefste geloofd, met eigen oogen kijken dat is 't allerbeste maar."

„Joa," stemde Klaassens toe, „is ook zoo" en hij trok met geweld ons paard in bek, omreden wij waren net bij dat zijpad, dat wij inslagen moesten, naar die inlichtings die wij gekregen hadden. Maar dat was zóó smal, dat ons seeswagen kon er niet toe in, dat wij 't paard maar vastgebonden aan een hek en toen op stap met ons beident naar Geert Pikstra zijn kasteel.

Op een na 't laatste huis aan ons linkerhand had die man ons verteld, dat zoodoende konden wij 't gemakkelijk vinden en buitendes, er hong nog een wit bredje naast voordeur met naam er op en naast die naam aan een kant een scheerbekken en aan ander kant een schaar en een elstok.

„Zoo," zei Klaassens, toen hij dat in 't oog kreeg, „nou wait wie ienains dat wie op 't gouie stee bennen."

„Op 't gouie stee?" kwam er een slim verhongerd stemke achter een grauwachtig gordijn van daan, dat voor een opgeschoven raam hong, „mout ie bie geval bie mie wezen?"

„Joa," zei Klaassens en hij hield met zijn eene hand dat gordijn een eindje op zij, „as ie teminsent dei Pikstrao bennen, dei 't mit ons Rainderdinoa kloar het."

„Rainderdinoa?" vroeg dat pieperige stemke weer, „ik zêg altied kortwêg van Dinoa, maar zoo mag ze den wel voloet haiten. Nou, den zel ie boer Kloassens wêl wezen en dei ie doar bie joe hemmen, dat is den bepoald mevrouw Slapsemoa?"

„Krekt," antwoordde Klaassens, „wie wazzen neisgierig om es te zain woar 't wicht terecht komt en zoo hewwe raais moar es aanveerd mit ons baident."

„Kom, dat was ja fiksch," kraaide 't weer achter 't gordijn vandaan, „'k heb veurdeur nog op knip, 'k zel boudel opslag lös moaken, moar ie mouten even geduld geven, 'k mout mie even 'n beetje aanbooien, 'k zit hier ien mien onderbôksem te foeken mout ie waiten."

„Ien zien onderbôksem," praatte Klaassens tegen mij, „zit vast nait te dik ien zien bovenbôksems. Och en 't is ook ien 't waarmste van tied, moar anders," en verder kwam hij niet, omreden net wier voordeur open trokken en daar hadden wij Reena haar aanstaande dan, 'n klein, smal kereltje met 'n geel, hamel gezichtje, daar 'n paar heele groote flappers van ooren aan weerskanten tegen aan stonden.

„Zoo," zei Klaassens, „bennen ie Pikstroa nou?"

„Joa," piepte dat schrale stemke, „haildaal."

„Zoo," kwam Klaassens en hij stapte bij dat handjevol mensch langs, „haildaal zêg ie, dat's begroodelk bie mie."

„Begroodelk?" zei hij, „en dat woarom as 'k vroagen maag?"

„Nou," zei Klaassens, die 't wel vaker wat slim grof maakt, „ie môggen ducht mie bêst wat zwoarder van stuk wezen."

„O," lachte 't kereltje, die "t gelukkig goed opnam, „main ie dat zóó, och joa nè, zoo het êlk zien gebreken en zoo ducht mie dat ie bêst 'n beetje schroaler ien 't vlaisch wezen môggen".

Klaassens wier rood om 't hoofd van kwadigheid zag ik wel, zoo'n dikke boer is ja niet gewoon dat zoo'n klein ambachtsmantje hem zoo mooi af troeft, maar hij had bij mij net zijn verdiende loon, wat had hij opslag op die manier te beginnen. En zelfs dacht hij er bepaald net zoo over, teminsent hij keek even wat Minachtend op dat Pikstrake deel, maar zeggen deed hij niets meer, eer wij met elkaar in zijn naaikamer aanland waren. En dat was toegelijks zijn scheersalon zag ik wel aan een groote spiegel die daar hong en daar stond een tafel onder met wat scheermessen en zeeppotten erop en voor die tafel een scheerstoel. Nogal aardig vet en smerig, die scheerstoel, maar ja, in zoo'n dorp mag een niet als te nauw toe kijken, daar komt ja zoowat elk en een om hem behandelen te laten en ze bennen niet altemaal gelijke schier en netjes.

„Zoo," zei Klaassens, toen hij alles zoo'n beetje opnomen had, „joen baide affeeren hier bie 'n kanner, dat's makkelk. As d'r den 'n scheerklant komt ken je zoo zunder tiedverlus van joen ol jakken en bôksems vandoan wippen."

Maar dat was zijn eer te na, „ol jakken en bôksems", smaalde hij, „denk ie bie geval dat ik moar zoo'n lapperke ben?"

„Wêl nee man," praatte Klaassens toen, „dat vil mie d'r moar zoo oet, woarom zôl ie bie 'n nei stuk goud nait vertrouwd wezen?".

„O, den is 't goud," zei 't kereltje, die 't op zijn manier slim druk had en zoodoende was hij al weer op zijn snijderstafel wipt en hij zat opslag weer te foeken, net of hij zijn zaligheid er met verdienen kon.

„En as ain Rainderdinoa heurt, den mout 't scheren joe óók zoo wonder smui òf goan," zei Klaassens toen, om 't heelendal weer goed te maken.

„Zoo, zoo, het Dinoa joe dat al vertêld," vroeg dat Pikstrake blij, „joa, dat waark ken 'k oet 't stuk en wêl wait, as wie ainmoal trouwd bennen, ik en Dinoa, en zai is 'n beetje handig, of wie den ook nait mit dames aarwerk begunnen kennen."

„Hè?" vroeg Klaassens, „wóármit zêg ie?"

Nu, dat was bepaald een mooi en deftig woord bij hem, teminsent zijn naald kwam er even voor in rust, hij ging er goed rechtop bij zitten, en 't hamele kopke kwam een beetje scheef te staan, net als bij een jonge haan die perbeeren wil of hij al haast

kraaien kan, en toen piepte 't weer, heel deftig, „mit dames aarwerk."

„Moar mien laive man," zei Klaassens, „doar wil ie Rainderdinoa toch hoop ik nait mit aan gaang sturen?"

„Joa, van zulf," zei hij, „van mie willen ze 't toch nait looven, och, en dat heurt ook nait zoo. Moar as zai es zoo'n week noar stad gaait en zai leert doar wat van dat neie gekap, van dat perrement en van dat sjin glét, den deur ik opslag wêl wedden dat wie 't hier nuver aan loop kriegen."

„Nô, tou den moar," spotte Klaassens, „ en 't sniederen, dat wôl ie d'r den aan geven?".

„Joa, laifst aal, scheren en knippen, dat is ainlieks mien lust en mien levend."

„Mooi zoo," zei Klaassens en hij draaide hem daar zoo maar met zijn goede goed aan in die bakkerige scheerstoel, „neemt mie den moar es onder 't mês."

Nou, dat stond 't kereltje aan. In een katjewip was hij van zijn snijderstafel af, Klaassens kreeg een blauwe handdoek om hals en toen hij aan 't inzeepen, dat zeepvlokken die stoven alle kanten aan.

„Kerel, wat ja 'n allernoarst gesmeer," pruttelde Klaassens toen dat wel vijf mniuten zoo geduurd had.

„'n Slim kwoaje board zai 'k wêl," zei 't kereltje, „dei mout veurôf goud ien waik," maar toen was hij dan toch ook krekt klaar en hij beginde zijn messen te keuren. En toen hij de beste er uit had, kwam die nog even over riem en zoo zou 't dan aan gaan.

Hij deed een lange haal over Klaassens zijn rechterwang, maar daar was hij nog niet half met klaar of Klaassens schreeuwde van „kerel hol op, ie vermoorden mie ja levendig."

Nu, daar was 't kereltje maar minachtig over te spreken, Klaassens had nu eenmaal een slimme zware baard onneerde hij, dat viel nooit toe en voor eerste keer een nieuwe klant, daar had hij altijd last met, maar vermoorden, dat woord was toch veels te dik bij hem en hij bleef maar door krabben op Klaassens zijn gezicht. Dat die stende en mopperde aldoor zoo'n beetje, maar ja, die baard moest er toch af. En die kwam er ook af, al was 't een Bloederig Draama toen 't daan was. Hier een snee en daar een snee en op paartei steeën was 't er nogal aardig diep ingegaan ook, zag ik wel.

Afijn, met wat poeier en wat watjes wier dat verholpen en toen duchte ons dat wij hadden genoeg indrukken opdaan van Reena haar Aanstaande. Daarom Klaassens maar afgerekend, een dubbeltje kostte die villerij, en toen wij maar weer op huis aan. Maar eer wij nog toe Meersum uit waren, wieren wij aangehouden door diezelfde man, die ons op heenreis op weg holpen had.

„O, ie hemmen 't vonden zai 'k wel" riep hij toen hij ons weer aan komen zag.

„Mien laive man, hou zai ie dat?" vroeg Klaassens en hij liet 't paard even ho houden.

„Nou, aan joen gezicht," schodderde hij, „'n

scheerklant zóó tou toakelen, dat ken van ons drei scheerboazen hier allain Geert Iepenkriet moar."

„Heur ie dat?" vroeg Klaassens, toen wij weer aan rit waren, „dat stumper het nog twei konkerenten ook."

Nu, ik knikte maar eens, maar ik dacht bij mij zelfs, och, och dacht ik, wat zal die Reena raar te maat komen als dat op een Huwelijk aan gaat.

***

„Dat meisje gaat haar ongeluk tegemoet," praatte Doetje Druilinga tegen mij toen ze die eigenste middag bij mij kwam te thee drinken en ze van mij hoorde wat wij altemaal zien en beleefd hadden, daar in Meersum.

„Komt mij 't ook rondom naar voor," zei ik, „maar wat zal een daar aan doen, 't wicht wil ja niet anders."

Maar als een zóó begint tegen Doetje, dan komt opslag de oude schooljuffrouw weer boven en dan verbeeld zij haar dat zij moet er heel noodig aan te pas komen met haar Peedagoogie, dat zoodoende wou ze toch nog graag eens met Reena praten eer die voor goed in 't ongeluk zat.

Ik vertelde haar nog dat zij 't ducht mij veel beter laten kon, Reena kan nu eenmaal niet tegen haar grootschigheid en met dat erveniske had ze 't ook ja al eens probeerd, zonder dat ze een stap vooruit gekomen was. Maar dat was Doetje bepaald al lang weer vergeten, dat zoodoende hielp mij 't geen spier dat ik haar waarschuwde. Reena die moest en die

zou bij ons in kamer komen om haar goede raadgevings aan te hooren, en zoo ik dan maar naar keuken toe om 't wicht te halen, maar dat ging nog niet zoo glad.

„Wôl juvver Droelingoa mie te woorde hemmen?" vroeg ze, „het niks neudig bie mie, as 'k dat mênsk moar zai mit heur oetstreken gezicht, ben 'k al dik hellig ien hoed."

„Nou," zei ik, „'k zou toch maar even met loopen, 'k loof dat ze jou 'n goeie raad geven wil."

„Heb 'k van heur nait neudig! Moar afijn, as mevrouw 't geern hemmen wil. Moar as 't mie nait bevaalt wat ze zêgt, koom'k heur haalf wêg."

Nu, daar is 't dan ook op aan gaan, of eigelks is 't zóó geloopen dat 't wicht heeft zoowat aldoor 't woord gehad en Doetje kon maar even op gang komen. En wat ze dan zei, daar was nog niet zooveel Peedagoogie bij ook zou ik zoo zeggen.

Dat beginde opslag al toen 't wicht in kamer kwam en zij haar weer aantaalde met „meisje". Toen bij dat erveniske is 't wicht daar ook zoo hagel om geworden, dat Doetje moest haar ervoor waard hebben om weer op eigenste manier te beginnen, maar nee, 't was weer „meisje, ik wou in je eigen belang even met jou praten." Maar daar ballerde Reena opslag overheen van „'k ben gain meisje, dat heb 'k joe al es eerder zêgd, 'k ben 'n wazzen wicht, as ie dóár moar even om denken willen."

„Ja," zei Doetje en ze was al dik om 't hoofd van

kwadigheid, „maar jij gedraagt je niet als iemand die volwassen is."

„O nee?" vroeg Reena Uitdagend, „den môg 'k wêl es waiten woarom nait."

Nu, toen ging Doetje er met haar Pinsjenee op eens goed voor zitten en toen kwam er een heele seel over liefde en huwelijksgeluk en elkaar dienen en 'k weet wel niet wat nog meer voor moois. Altemaal dingen daar 't wicht dunkt mij nog nooit eerder van gehoord had en 't einde was dan, dat Reena moest er toch vooral goed om denken dat een mensch bij brood alleen niet leven kan en daarom mocht ze volstreks niet trouwen om maar onder dak te wezen.

„Kloar juvver?" vroeg Reena toen ze zoo wijd was en haar Pinsjenee af zette.

„Ja," kwam ze, aardig sip, ze had ja wel vernomen dat ze niet veel indruk gemaakt had.

„Mooi zoo," zei Reena, „en den wôl ik nou geern es aan joe vroagen hou ie zoo goud op hoogte bennen van laifde en aal dat aner spul doar ie 't zoo net over haren."

Nu, dat viel ja heelendal verkeerd bij Doetje, dat zoodoende wier ze nog al dikker om 't hoofd en ze zat te wippen op haar stoel, maar zeggen kon ze geen woord. Alleen keek ze slim Hulpeloos naar mij, net of ze zeggen wou, „kennen jij daar nu geen eind aan maken," maar daar had ik 't net niet aan toe. Krekt gelijk waar wij komen met ons beident, als ze 't even lappen kan, moet ze mij altijd voelen

laten dat ze wat meer geleerd heeft als ik, dat zoodoende gunde ik 't haar van harten dat Reena haar zoo onder handen nam. En toen die geen antwoord kreeg, zij maar weer aan 't praten dat ze van liefde en huwelijksgeluk geen cent beter wier en als zij maar goed hun brood hadden, zij en Pikstra, dan was 't haar breed naar 't zin.

Nu en toen vond Doetje toch eindelijk haar spraak weerom en zij riep tegen 't wicht van „jij bent een vreeselijk brutaal schepsel."

„Dat 'k bertoal ben tegen joe," kwam 't wicht toen, „doar hemmen ie 't zulf noar moakt. Ik bemui mie toch ook nait mit joen zoaken? As ik dat doun wôl, den kon ik bie 't pad brengen dat ie altied lêggen te pingelen en te knibbelen, overaal doar ie komen om wat te koopen. En dat ie zulf dik botter op joen bruggen smeeren moar dat 't allergoudkoopste magriene goud genôg is veur joen aarbaiderswief en.....

„Dat heeft allemaal niets met dit geval uit te staan," schreeuwde Doetje.

„Het 't ook nait," zei 't wicht, „moar ie haren mit mien vrijerij net zoo min wat verneuden."

Nu, van geen van beident was toen ja nog een Redelijk woord te verwachten, dat ik zei tegen Reena 't leek mij maar 't beste dat zij weer aan haar werk ging en gelukkig, daar had ze 't opslag wel aan toe.

„Foei, foei," stende Doetje toen ze weg was, „dat jij zulk optreden gedoogt tegenover iemand die bij jou op bezoek is."

„Ho, ho es wat," zei ik, „'t is heelendal jou eigen schuld, jij wouden met geweld met 't wicht praten, dat toen ze jou half weg kwam moesten jij haar zelf ook op haar plaats zet hebben zou ik zoo zeggen."

Nu, dat was zij heel niet met mij eens, 't was mijn plicht als gastvrouw weest om voor te komen dat zij beleedigd wier en nog een hoop vijven en zessen meer, altemaal met een slim zuur gezicht en een slimme kwade stem. Maar zoo kwaad was ze niet of ze zag er kans toe om tusschen bedrijven door een heel ons sjokolaadjes van een kwartje op te kammelen, die ik 's morgens met nomen had, uit Meersum vandaan. En dan moet een bij haar op visite wezen! 'n Paar slappe meelkoekjes van zeven of acht cent 't ons, en nooit eens wat lekkers!

Afijn, ik wou mij er niet om verhelligen, 'n kwartje is heele wereld niet en ik dacht zoo zakt die galsterige stemming misschien op 't gauwste weer af. En zoo kwam 't ook krekt uit, 'n half uur later zijn wij gelukkig goed van elkaar gegaan, al zag ze er bepaald nog niet gewoon uit. Teminsent, toen Klaassens even later bij mij in kamer kwam, infermeerde hij opslag of er wat te doen weest was met haar.

„Hoe meent Klaassens dat?" vroeg ik.

„Nou," zei hij, „ik kwam heur tegen hier bie 't toenhek, moar ze keek net of ain op was en aner d'r aan zôl."

Toen heb ik hem alles dan maar verteld en zoo praatten wij nog even door over Reena en dat hamele scheerbaaske.

„Ja," zei Klaassens, „dat dei olle juvver niks mit 't wicht begunnen kon, dat wil ik opslag wel looven, bie kiener mag ze wel goud wezen, moar zoo'n boerenwicht ien 't gouie spoor brengen, dat handt heur nou ainmoal niks."

„Nee," zei ik, „dat heb ik ook weer es deeg vernomen, maar zou Klaassens dan nog niet es met haar praten willen? 't Kan ja nooit anders of 't wicht wordt doodongelukkig met zoo'n man."

„Ik mit heur proaten?" vroeg hij, „zôl dát wat geven?"

„Kan best wezen van wel," zei ik, „in haar hart heeft ze 'n heele boel Respect voor Klaassens verneem ik vaak genoeg en van 't voorjaar heeft Klaassens haar ja ook zoo mooi holpen, toen ze haar paarden zoo scheef voor wagen had met dat erveniske van haar tante Aafke."

Nu, daar was hij nogal gevoelig voor, vernam ik wel, dat zoodoende beloofde hij dan, hij zou nog eens probeeren om haar voor te houden dat 't hem maar minachtig toe leek, die vrijerij van haar met dat scheerbaaske.

***

Die heele dag na dat geval met Doetje bleef Reena aardig toesterig vernam ik wel, maar anderdaags was ze alweer bijgetrokken, dat ik stelde aan Klaassens voor dat hij opslag die eigenste avond maar met haar praten zou. Nu, dat was hem naar 't zin gelukkig, hij hád toch niets om handen voor

vergaderings of zoo, dat toen wij zaten te koffie drinken riep ik haar bij ons in kamer en een stoel met een koolenstoof had ik naast mijnend zet, ik dacht dan heeft ze 't idee dat ze bij ons hoort en zoodoende zal ze wat beter toegankelijk wezen voor een goed en Ernstig woord.

En toen ze naast mij zat boven haar koolenstoof en ik haar een kop vol koffie gegeven had met een klontje erin, toen was Klaassens gelukkig zoo verstandig om niet opslag over die trouwerij te beginnen, maar hij had voor 't bieten rooien bij hem op plaats nog aanslag voor een fiksche jonge kerel en zoodoende wou hij haar eens vragen of een van haar broers bij geval vrij was.

Nu, dat hij over zoo'n Neutraal onderwerp als bieten rooien beginde, daar knapte 't aardig van op bij 't wicht, 't gezicht verhelderde heelendal, och en door dat lekkere kopke vol koffie en die warme koolenstoof, 't was een slim kille avond, daar wier ze ook aardig milder van gestemd. Dat zoo leek dat wel goed, benaam omdat Klaassens toen ook nog niet recht op zijn doel afging, maar zoo'n beetje achterom langs.

„Blief nog even zitten ol," zei hij toen hij met haar af praat had over dat bieten rooien, „ik koom op 'n leeftied dat 'n mênsk laifst nait te veul neiigheden meer hemmen wil en zoodounde wôl ik geern dat doe hier ien 't waark blieven kons as doe domt trouwd bizze. Mit bus henneweer van Meersom vandoan, dat is moar 'n aanzetje."

Nu, dat kwam haar gelukkig goed aan, dat Klaassens niet tegen die trouwerij in praatte, maar dat hij net deed of 't zóó wezen zou. Daarom ging ze er eens behagelijk bij zitten en ze schoof mij haar leege kopke toe, net of ze zeggen wou, „maak mij hem nog maar eens weer vol." Nu, dat is ja heel niet zooals 't hoort, maar ik dacht jij weten nu eenmaal niet beter en als ik jou 't goed lekker maak, dan heeft Klaassens het allicht wat makkelker met jou. Dat, ik haar kopke weer vol getapt en onder bedrijven zat zij aan Klaassens te vertellen dat 't opslag nog niet aan trouwen toe was.

„Zoo," zei Klaassens, „ik haar steevast docht dat 't van 't haarst nog wezen zôl."

„Was 't plan ook eerst," zei zij, „moar d'r was Pikstroa 'n bult waark touzêgd dat loater weer nait deurgoan is, en zoodounde verdaint hai nait zoo dik."

„Nou," praatte Klaassens met een uit streken gezicht, „moar hai zel toch wel nuver wat achter hand hemmen, zoo'n olle vrijgezel het ja nooit wat neudig had."

„Ja," zei ze, „dat haar ik ook docht, moar och, dat vaalt zoo òf. Aal dat gefoek dat hai doan het, zien haile levend oast, dat het hom niks geven, omreden zien moeke, doar hai bie op 't hok laag, dat was 'n deurslag mit groote goaten — wat hai verdainde, dat verpronkte zai weer."

„Hou wais doe dat zoo krekt?" vroeg Klaassens.

„Het Pikstroa mie zúlf vertêld," zei ze en ze schoof mij haar koffiekopke nog weer eens toe, maar toen deed ik toch maar net of ik 't niet zag.

„Zoo," kwam Klaassens, „dat 's bie mie nait zoo hail mooi van hom."

„En dat woarom nait?" stoof zij op — die aan Pikstra komt, die komt aan haar, dat heb ik ja al vaker vernomen laatste tijd.,

„Omdat zien ol mênsk dood is en zoodounde ken ze heur nait meer verantwoorden", zei Klaassens doodsbedaard.

„Nou ja," zei zij toen, aardig makker, „dei stek is joenend vanzulf, moar wat zôl hai d'r aan hemmen om d'r om te laigen?"

„Ja, wat zôl hai doaraan hemmen — kiek es Rainderdinoa, ás 't es zoo wezen môg dat hai nait genôg verdaint om d'r 'n vrouw bie te onderholden, den is 't vanzulf stoer waark veur hom om die dat te vertêllen en zoo kón 't wel es wezen dat hai zoo'n proatje over zien moeke zulf bedòcht het."

„Dat zôl ja gemain doun wezen," zei 't wicht, aardig beteuterd.

„Och," kwam Klaassens, „gemain en gemain is twei, moar doe bis 'n fiksch wicht en hai wil die geern hemmen, nò en zoodounde is 't ien zien belang om zoo tegen die te proaten."

„Nou ja, moar as 't nait zoo was, den zôl ik dat ja gauw genôg vernemen as wie ainmoal trouwd wazzen en den zôl er ielènde van komen," pruttelde

zij en ondertijd zat ze haar koffiekopke leeg te drinken. Die had ik toch maar weer vol gedaan, ik dacht als zij 'n kop vol lekkere koffie heeft, dan blijft ze allicht wat bedaarder bij 't geval, en zoo kwam 't gelukkig net uit. Klaassens vertelde haar dat hij ook bang was voor ellende en armoede als 't op een Huwelijk aanging en daarom raadde hij haar om haar nog maar eens goed te beslapen op 't geval.

Maar daar had je ineens die oude Reena weer. Vaak genoeg, als een goed met haar praat, dan is 't 'n heele zet krekt of ze wel luisteren wil, maar dan ineens wordt haar de kop roeg en dan gooit ze haar achterste tegen dusselboom aan, dat dan is er letterlijk niets meer met haar te beginnen.

En zoo toen dan ook. Onder tijd dat Klaassens nog aan 't woord was, had ze haar kopke leeg gedronken, toen keerde ze hem met een klap om op 't schoteltje en 't heele geval smeet ze zoo'n beetje op tafel, dat ik dacht och hemel, daar komen diggels van, maar dat kalfde gelukkig goed af. En toen ze haar kop-en-schotel kwijt was, schopte ze haar stoof een eind op zij, en ze ging reezluut opstaan met oogen boven op 't hoofd.

„Zoo," zei ze toen tegen Klaassens en ze keek hem aan of ze hem verroppen wou, „nou ken ie proaten wat ie willen, 't geft joe allemoal gain spier, ik neem hom tóch," en met liep ze toe kamer uit.

„Wat moet een nou met zoo'n schepsel beginnen?"

vroeg ik aan Klaassens, toen ik haar even later weer stommelen hoorde in keuken.

„Stil betijen loaten," raadde hij, „zai begript zulf noatuurlijk wêl hou 't er bie staait mit dat kereltje en veur ons wil ze 't nog gain woord hemmen dat ze heur dik mishad het, moar ze het nou nog tied om heur d'r op te bedenken en zoo is d'r 'n bult oaventuur op, dat ze nog bie tieds aner kaant weer oet gaait."

***

Daar kan een vast op aan, als er 't een of 't ander is dat Reena slim in weeg zit, dan gaat ze te keer op 'n allernaarsten manier. Dan zingt ze, dat pannen vliegen haast van 't dak af en dan gooit ze en smijt ze met alles wat ze in handen krijgt, dat stukken gaan er af bij zetten.

En na die avond dat Klaassens haar zoo onder handen genomen had, ging 't er dan toch slim raar naar toe met haar. 't Was geen zingen meer dat ze deed, 't was bij gilpen af en elke dag wier er wat diggeld, dan een teller, dan een kopke of schoteltje en ieder keer net wat, dat nog heel niet geschonden was vanzelfs.

Dat na drie dagen was ik daar dan toch meer als zat van en vierde dag beginde 't opslag weer, 's morgens voor dag en dauw al, dat ik was net van plan om met geweld tegen haar te beginnen, laat ze mij aanvliegen om mijn part dacht ik, maar zoo wijd is 't dan niet gekomen, omreden toen ze aan 't straat

schrobben was, om goed zeven uur al, toen kwam Pikstra opeens op fiedelsepee bij ons toe 't hek in.

„Zoo wicht," zei hij, toen hij afgestapt was, „doe lééfs toch nog, zai ik."

„Joa," snauwde ze, „dou 'k tóch, anders zôl ie toch wêl tieden kregen hemmen, dunkt mie zoo."

Ja, zeker waar, ze taalt hem altijd aan met „ie" en ze noemt hem bij zijn achternaam, 'n rare vrijerij is dat.

„Hai ol," praatte hij, „nou is 't krapaan 'n week leden dat wie kanner veur 't lêst zain hemmen en nou beguns ienains moar tegen mie te grauwen? Wat mout dat loater worden?"

„Wat dat loater worden mout?" vroeg ze en van klare grammietigheid schopte ze een emmer vol water onderste boven, „niks mout 't worden tusschen mie en joe, nou nait en nooit nait."

„Doar begriep 'k ja niks van," stutjede dat kereltje toen, „loat mie es even mit die ien hoes loopen, dat wie es rustig even proaten kennen."

„Het ainlieks niks neudig," pruttelde ze, „oet is 't tóch tusschen ons, moar goat moar even mit ien schuur, den zel ik joe krekt zêggen woar 't op staait."

Dat was daar buiten altemaal zóó hard gaan, dat ik alles makkelijk hooren kon door 't raamke van voordeur, dat ik gauw op gloep gezet had. En toen die twee naar binnen gingen, ik op 'n hondjedraf naar keuken en deur naar schuur toe gauw half open, dat ik weer alles goed hooren kon, omreden

ik was ja allernaarste nieuwsgierig hoe dat daar afliep.

„Zoo," zei Pikstra, nogal parmantig, toen ze op schuurdeel áanland waren, „en nou môs doe mie es vertêllen wat die mekaiert, 'k wait ja ienains nait meer wat ik aan die heb."

„Huift ook nait," grauwde ze, „ik wait veul te goud wat ik aan joe heb, en doarom is 't oet tusschen ons."

„Oet?" vroeg hij, heelendal verslagen, „en ik dochte altied dat 't zoo nuver leek."

„Dochte ik ook eerst," foeterde zij, „moar ie bennen 'n gemaine kerel!"

„'n Gemaine kerel?" vroeg hij, en ik zag door 'n gliefke van deur dat hij hem uit rekte, bepaald om wat kerelachtiger te lijken, „dat môs mie opslag woar moaken."

„Huift mie niks gain muite kosten," snauwde ze hem toe, „ie hemmen joen olle mouder ien heur graf nog belasterd en dat is bie mie zoo déúr 't gemaine hên, dat ik mout van joezulf en joen smerige scheerwinkel en joen rötterige sniederstoavel niks meer hemmen."

En met draaide ze hem haar rug toe om weer naar haar schrobberij te gaan, maar Pikstra wou slim kerelachtig wezen op zijn manier. Daarom gooide hij gauw schuurdeur dicht en zelf ging hij er vóór staan. En toen zei hij tegen haar met een stem als een verkouden kraai dat zij moest hem maar eens bewijzen dat hij zijn moeke belasterd had.

„Och kerel," schreeuwde 't wicht, „schoamt joe dat ie 't nog vroagen deuren. Nait ain keer moar wêl honderd keer heb ie mie vertêld, dat 't bie joe zoo'n aarm boudeltje is, omdat joen moeke alles versnoupte en verpronkte en gain woord is d'r van woar, 'k heb d'r deeg noar vernomen."

„Bie wêl den?" vroeg hij, al aardig bedaarder.

„Dat gaait joe gain steek aan, moar ie waiten net zoo goud as ik dat joen moeke joar oet joar ien schript en knooid het om 'n beetje veuroet te komen, moar 't gaf heur gain spier, omreden scheerklanten heb ie oast nait omdat ie ze ain bie aner levendig villen en sniederklanten net zoo min omdat ie altied net zoo laank mit 'n stuk goud om knooien dat boudel totoal verknipt is."

Die heele seel had ze er in één teem uit gegooid, dat ze was er kompleet van achter poest. Och en zeenen kregen haar ook te pakken reken ik, teminsent, ze gierde 't uit op 't laatste en ze hield hem maar aldoor een vuist voor 't gezicht, dat hij kroop in elkaar van benauwdigheid. En toen zij uitgeraasd was, toen begreep hij wel dat er was voor hem niets meer te halen bij haar, daarom, hij er maar gauw van door.

Ik dacht 't wicht zou toen wel gauw weer met haar schrobberij beginnen, ze was ja aardig in 't achteren geraakt, dat ik maar weer naar voordeur toe om te kijken hoe of zij er uit zag na die woordenwisseling, maar wie er kwam, geen Reena. Daarom ik op 't

laatste maar weer naar keuken en ja, daar zat zij in een rond bultje op een stoel te reeren.

Net doen of jij nergens van weten dacht ik bij mij zelf en ik zei „heden, wat is dat hier, en vanmorgens waren jij ja nog zoo vroolijk."

„Leugens," snôkte ze, „'k was gek van kwoadighaid en dóárom heb 'k mie zoo aanstêld, aal dei doagen."

„En waarom zitten jij hier nu dan te reeren?" vroeg ik.

„Hei je mie zoo net nait aangoan heurd tegen dat gemaine sniederke?" vroeg ze toen.

„Nee stumper," zei ik, „ik ben boven weest om bedden op te maken, maar wie meenen jij nu eigelks?"

„Wêl ik main?" snôkte ze, „dei gemaine Pikstroa, dei zien aigen moeke belastert ien heur graf. Niks wil ik meer mit hom te moaken hemmen en doarom heb 'k hom zoo net verteld dat 't oet is tusschen ons en doarom . . . ."

Maar wijder kwam ze niet, omreden ze kreeg ineens een Swijmslag en eer ik er om dacht gleed ze van haar stoel en daar lag ze op keukendeel, net of er geen leven meer in was, dat ik gauw Klaassens geroepen.

„Moakt heur moar noar bêr," raadde hij toen hij hoorde wat er gebeurd was, „dat geval komt heur véuls te noa mout ie moar looven."

Nu, toen hebben wij haar dan met ons beident op haar bed gelegd en toen Klaassens weer weg was, heb

ik haar goed wat los maakt, en zoo kwam ze gelukkig nogal gauwachtig weer bij.

***

Al hoe hamel en armhartig dat Pikstrake ook wezen mag, een doorzetter is hij, dat moet ik hem tot zijn eer nageven.

Na die dikke roffel, die hij van Reena gehad heeft, zou een zeggen dat hij zou meer als genoeg hebben van 't geval, maar nee, hij gaf 't nog niet op. Met 't wicht zelfs kon hij opslag niets meer beginnen, dat had hij toen ja deeg vernomen, maar hem duchte bepaald dat ik en Klaassens zouden nogal wat Invloed op haar hebben en zoo stond hij die eigenste avond om goed acht uur alweer bij ons op stoep. Eigelks brutaal genoeg, omreden hij wist ja dat Reena hem 't eerst te woorde komen zou als hij aan schel trok, maar dat kon hem geen spier schelen. Aan Vrijmoedigheid ontbreekt het hem niet, maar 't wicht was ja nog hagel op hem, dat zoodoende ging 't daar op slag hard tegen hard, zij in gang en hij op stoep. Maar hij kekelde toch net zoo lang dat zij kwam bij ons in kamer om te vertellen dat hij er was en gevraagd had of hij mij en Klaassens even spreken kon.

„Dei Pikstroa ons spreken?" vroeg Klaassens, „wat het dat neudig?"

„Heb 'k hom ook al vroagd," zei 't wicht, „moar mie toalt hai mit gain goud woord meer aan, dei bertoale stinkerd."

„Nou mevrouw," praatte Klaassens toen tegen mij, „zêg ie 't moar — mag hai d'r ien of blift hai d'r oet"?

Nu, Simpeltiek is dat minnige kereltje met al zijn praatjes mij heel niet, maar hij was er heelendal voor van Meersum gekomen en 't was koud, sladderig weer, dat ik had op mijn manier nog medelijden met hem en zoodoende zei ik dan dat Reena zou hem er maar even in laten.

„Nou," zei Reena toen, „mevrouw mout wêl waiten wat ze dut, dat mantje is haildaal veniend, dei ken moar zoo mit 'm pestòl ien buus loopen en joe veur kop schaiten as 't hom nait noar 't zin gaait."

„Och wicht," pruttelde Klaassens, „ie hemmen doar 'n haile zet stoan te hikhakken mit joen baident, as hai mit moordplannen rond laip, den haar hai die toch al laank van kaant moakt."

„Dát môs hai es pebaierd hemmen," zei 't wicht, „den haar 'k hom dat ding toch zóó oet zien handen sloagen."

Ja, dat is nou Reena weer: die eigenste morgen, toen ze 't uit maakt had, toen zou een gezegd hebben, ze zal 't er stoer genoeg met krijgen om er over heen te komen, over die teleurstelling. Maar op dien Swijmslag, die ze toen kreeg, was 't net of alles zoo'n beetje weg gedreven was en dat was overdag hoe langer hoe slimmer afgezakt. En toen ze daar bij ons stond om hem aan te Dienen, toen was 't net of ze hem voor 't eerst van haar leven tegen gekomen was, zoo rustig praatte zij over 't heele geval.

En ook toen ze heen ging om hem te halen, ieder ander zou wat zeenig geweest hebben, maar Reena was net zoo bedaard als een maar wezen kan, alleen over haar schoone gang had ze wat lijfzeerte.

„Goud joen smerige kònzels òf vegen heur, anders ken ik mörgen veur joe rakken en doar heb ik 't nait aan tou," zei ze tegen Pikstra toen ze hem er in liet en verder had ze niets met hem vernooden, duchte haar bepaald. Teminsent, ze liet hem daar op voordeursmat staan en ze ging weer naar keuken toe, naar haar bak met aardappels, daar ze net met aan 't schillen was.

„Dat kereltje het nogal even waark," zei Klaassens tegen mij toen er na een zetje nog geen Pikstra verscheen, „'k zel moar es even kieken woar of hai blift," en zoo stond hij op en liep naar gang toe.

„Gouienoavond boer Kloassens," kwam er een schraal stemke van voordeur vandaan toen hij hem vertoonde, „zôl ik joe wel even spreken kennen?"

„Joa man, hemmen wie toch tegen Rainderdinoa zêgd," prommelde Klaassens tegen hem, „woarom blief ie doar den bie veurdeur stoan?"

„Zai het nait zêgd dat ik moar verder goan zôl," antwoordde hij, „en ik heb 'n slim beschaiden noatuur mout ie reken' boer, dat zoodounde . . . ."

„Zoodounde zôl ie doar mörnvroo nóg stoan hemmen as 'k er nait over tou komen was," zei Klaassens, „nò, vooruit den moar, en zôwwe 't hier

nou den ook bie deur moar even òf doun? Of bennen 't gehaimen, doar ie mit komen?"

„Gehaimen, nee, dat nou nait bepoald," kekelde dat Pikstrake, „moar as 't kon, den wôl ik toch wel geern even rustig mit mevrouw Slapsemoa en mit joe proaten."

„Ie zellen joen zin hemmen man," zei Klaassens en hij kwam met 't kereltje bij mij in kamer, „trekt zulf moar 'n stoul aan."

„Best boer," zei hij, „moar 'k maag mevrouw wêl eerst even 'n haand langen nè?", en toen was 't heel zoet „dag mevrouw, hou gaait joe 't, sunt ie bie mie ien Meersom wêst hemmen?"

„Och, aardig nuiver Pikstra," zei ik en ik langde hem ook een hand, „maar 't zou toch beter gaan wezen als dat geval met Reena er niet tusschen komen was."

„Kiek," zei hij en hij ging er heel parmantig bij zitten, „mooi dat mevrouw doar ienains over begunt, omreden, doar koom ik nou krekt veur."

„Man," kwam Klaassens er mank, „wat hemmen wie mit dat geval verneuden — ie bennen 'n ênd ien de vieftig en 't wicht is ook old en wies genôg, mie ducht ie môzzen dat moar mit joen baident òf proaten."

„Haar ik ook geern wild boer," kekelde hij, „moar dat wicht het voak roare streken op heur kompas, wait ie dat wêl?"

„Ken bêst wezen," zei Klaassens, „moar dat heb

ik vanmörns wêl begrepen, dei trouwerij van joe mit dat wicht, doar ken niks van komen, en om joe eerlik de woarhaid te zêggen, doar ben ik blied om."

„En dat woarom boer?" vroeg 't kereltje en hij nam een beetje een Uitdagende houding aan.

„Dat zel ik joe es krekt vertêllen," kwam Klaassens, „ien eerste ploats is d'r bie mie 'n bult op tegen dat man en vrouw zoo'n daartig joar schelen, en den — 't komt mie d'r rondom noar veur, dat ie dik waark hemmen zôllen om kost op te hoalen veur joe baident."

„Nou boer, lêste tied is 't 'n beetje slap, moar anders . . . ."

„Och man, proat toch nait — joen scheerwinkel doar, dat geft niks mit dei twei konkerenten en dei sniedersboudel net zoo min mit aal dat goudkoope konfeksiespul van tegenswoordig."

„Ja boer, moar mien idee was ja ook dat zai 'n week noar stad zôl om te leeren van perrement en van sjin glét en zoo, en den . . ."

„Den haar zai kost verdainen kend en ie haren d'r niks tegen had om d'r zoo'n beetje bie om te loopen," gooide Klaassens hem voor zijn voeten.

Als er nu wat in zoo'n man gezeten had, dan zou hij kwaad geworden wezen, omreden dat was ja kompleet eene Beleediging, maar dat kereltje mag dan slim schraal en hamel wezen, 'n heel dik vel heeft hij bepaald ook, teminsent hij wier er niet heet of koud van. Net of hij zijn strijkplank door

gesloken had, zoo steil prijkte hij op zijn stoel en met dat minnige kopke 'n beetje scheef zat hij Klaassens stijf aan te kijken, net of hij zeggen wou van „komt er nog meer?"

Nu, er kwam dan niet meer, 't was ook mooi zat zou een zeggen, en elk met wat fatsoen zou gauw gemaakt hebben dat hij weg kwam, maar dat stumper had hem nu bepaald eenmaal in 't hoofd gezet dat ik of Klaassens zouden hem wel helpen. Daarom, toen hij bij Klaassens zoo raar te maat kwam, toen draaide hij hem doodsbedaard een kwart slag om, dat hij mij goed aan kijken kon en „hai, hai mevrouw, wat gooit boer Kloassens d'r wat oet, nait?" kwam er toen.

„Niets te veel naar mijn gedachten," zei ik, aardig stroekel, „dat wicht is 't hier heel best gewoon en als die daar in Meersum op hongerkouw komen was . . ."

„Heu, heu mevrouw, dat woord is veul te dik," viel hij mij in de rede.

„Niks te dik," kwam Klaassens er mank, „'t was op honger lieden aan goan mit joen baident."

„Nou, nou, honger lieden!", kwam 't kereltje, „moar 'k heb 't al laank begrepen — 'k ben hier ainlieks komen om te heuren of ie nait 'n goud woordje veur mie doun wôllen, moar doar zel wêl niks van komen, ben ik baang."

„Nee, niks", zei Klaassens, „en zoo ben wie den ook ien ains oet proat, dunkt mie nait?"

„Joa, over dei trouwerij teminsent aal," zei hij, nog aldoor gelijke parmantig, „doar zel veurloopig wêl nait van komen, moar zôl Kloassens 't nait aan 'n nei jak of 'n neie bôksem tou hemmen?"

„Hè?" vroeg Klaassens, slim verwonderd.

„Ik zêg," beginde hij weer.

„Ja, 'k heb bêst verstoan wat ie zeden," viel Klaassens in, „moar haar ie nou zeker woar dôcht dat ik dóár over prakkezaiern zôl?"

„En dat woarom nait boer, 't taljeursvak, dat heb ik oet 't stuk leerd heur!"

„Ja," zei Klaassens, „hou ie 't léérd hemmen, dat wait ik nait, 't is moar net wat ie d'r nou van moaken."

„Nou, en wat zôl doar den aan schelen, boer?"

„Och, kerel, nait meer as van alles — dei 't ainmoal bie joe pebaierd het, dei komt nooit weerom zêggen ze ien Meersom."

„Laster boer, kloare laster," praatte dat stumper, „moar 'k zai 't al wêl, aan nei bovengoud veur joe zel ik nait tou komen. Moar zôl ik den nait wat neie hemdrokken of onderbôksems veur joe moaken kennen?"

„Nou," zei Klaassens, en hij keek wat spottend naar dat snijderke, „dat bennen dingen, doar goa ik zúlf nait over, dat mout ie moar mit mevrouw beproaten," en hij haalde kwispeldoor naar hem toe om zijn pijp uit te preukelen.

En zoo wendde 't kereltje hem dan voor de

tweede keer tot mij, maar nu dan om zaken te doen zootrekent. Nu, dat kon beter aangaan, omreden Klaassens heeft het slim noodig toe aan 'n stuk of vier nieuwe hemdrokken en 'k had er nog 'n lap rood baai liggen, dat ik in uitverkoop eens op daan had, toen ik 't voor 'n klein prijsje krijgen kon.

„Moar den môs ik joe ainlieks even ien mien moatbandje hemmen boer," zei 't kereltje tegen Klaassens, toen ik met hem af praat had van lange mouwen en twee rijgen knoopen en zoo.

„Om de donder nait," viel Klaassens uit, „den wordt boudel toch weer te groot of te luddik. Doarom, neemt ie moar 'n old hemdrok van mie mit, en as ie dei vaier neien net zoo moaken, den is 't mie bêst noar 't zin."

„Nò, goud den boer," kwam hij toen, „moar zôl ik dat booi den toch moar nait om ruilen? Dat is ainlieks gain moud meer veur hemdrokken."

„Kerel, holdt op," foeterde Klaassens en hij wier rood van kwadigheid, „ien 'n booien hemdrok is mien voader viefentachtig worden en doarom, moud of gain moud, ik wil 't zoo hemmen, en staait joe 't nait aan ....."

„O nee, nee boer, den is 't vanzulf goud," stutjede dat Pikstrake, al half bang reken ik, dat 't nog weer over gaan zou en die lap goed en die oude hemdrok, die ik onder bedrijven aangehaald had, die pakte hij in een paar kranten en zoo, wat scheef door die zware vracht, zei hij ons goedenavond en ging toe kamer uit.

„'t Is toch ainlieks wat moois," lachte Klaassens, toen hij voordeur dicht slagen hoorde, „dat stumper is oet goan om 'n vrouw en mit 'n bestêllinkje veur wat gesnieder aan 'n lap booi komt hai weer thoes."

„Ja," zei ik, „elk moet in zijn leven altijd een heele boel Hieluzies prijs geven, heb ik laatst eens gelezen, en dat verneemt hij nu dan ook wel deeg."

Maar al heeft hij dan zijn Hieluzies over 't Huwelijk met Reena verloren, ik reken toch heel wel, dat hij met dat bestellinkje nog beter af is als met dat wicht.

Dat zou ja op ruzie en slagerij uit draaid wezen, alle dagen maar weer van voren af aan, en daar trouwt een toch niet voor.

Van Gorcum's Groninger uitgaven:

BLOEMKES UIT MIJN DAGBOEK, door Mevr. Fenna Slapsma-Tiessens à *f* 1.25. Bij int. à f 1.10.
BEREND KOPSTUBBER door Sien Jensema, à *f* 1.25. Bij int. à *f* 1.10.
PINKSTERBLOMMEN, door Jan Boer à *f* 1.25. Bij int. à *f* 1.10.
TWEE BERIJMDE VERTELLINGEN VAN MR SYNCO REYNDERS, door A. S. de Blécourt en K. ter Laan, *f* 0.90.
HET MENSELIJK LEVEN IN 't GRONINGERLAND, door Mw E. J. Huizenga-Onnekes, geb. *f* 2.50.
PIETERBUREN, geschiedenis van kerk, kerspel en borg door P. Biesta, *f* 0.95.
DE WORDING VAN DE STATEN VAN STAD EN LANDE TOT 1536 door Dr W. J. Formsma, *f* 2.90.
DE OMMELANDER STRIJD VOOR ZELFSTANDIGHEID in de 16e eeuw (1536—1594) door Dr W. J. Formsma. *f* 3.90.
UIT DE GESCHIEDENIS DER ZEILVAART: DE GRONINGER ZEEVAART IN DE TWEEDE HELFT DER 19e EEUW, door Dr P. J. van Herwerden. *f* 2.25.
HET OLDAMBT. Rechtshistorische opstellen met bijlagen, door Prof. Mr A. S. de Blécourt. *f* 7.90.
UITTOCHT, door M. A. Polman. *f* 1.90, geb. *f* 2.50.
EGBERT MEUSSEN CORTENAER, LUITENANT-ADMIRAAL VAN HOLLAND EN WEST-FRIESLAND, door Dr E. Wiersum. *f* 1.50, geb. *f* 2.10.

Bij de uitgevers dezes verscheen mede:

UITTOCHT

door M. A. Polman.

In dit mooie boek, dat het boeren- en arbeidersleven op het Hoogeland in Noord-Groningen schildert, wordt het volkskarakter van ongekende zijde belicht. Een hechte gebondenheid aan en een diepe liefde voor den geboortegrond kenmerkt deze menschen en met ontroering lezen we, dat dit volk — volk van weinig woorden — een open oog en een diepe ontvankelijkheid heeft voor de schoonheid van dit stuk van Gods aardbodem. Een boerenarbeider, die zich fel bewust wordt van de „aussichtslose Lage" waarin hij zit vastgeklonken, besluit te emigreeren en z'n vrouw, diep gehecht aan dorp en familie, weet zonder één klacht haar man tot steun te blijven.

Men dient dit boek met aandacht te lezen en als het ware — tussen de regels door — te proeven hoe b.v. op de laatste bladzijde door een kleine opmerking van een harer kinderen aan deze vrouw en moeder wordt geopenbaard, dat, wat ze ook in het vaderland mag achterlaten, haar wezenlijke bezittingen meetrekken naar de Nieuwe Wereld.

Ing. *f* 1.90. Geb. *f* 2.50.

„Dit boek is het derde nummer in de serie „Nieuw Groninger Mozaïk" en bewijst, dat in Groningerland een rijke literatuur bezig is op te bloeien. De karaktertekening in dit verhaal is treffend door de eenvoud."

De Nederlander.

„Dit boek heeft vooral waarde door zijn zuiver schetsen van de dorpsverhoudingen, door zijn reëelen kijk op de wereld en op het toekomstbeeld zonder uitzicht. Een boek, ter lezing en ter herlezing .Een boek uit één stuk."

Agrarisch Nieuwsblad.

„Uittocht schildert ons het echte Groningse leven, zoals het alleen door een Groninger in hart en nieren beschreven kan worden. Het Groningse volkskarakter vinden wij hierin op de juiste wijze belicht."

Twents dagblad Tubantia.

„Het is een boekje zonder pretenties, eenvoudig van stijl, dat ons de gehechtheid aan de geboortegrond, die diepe liefde in het gezin en de moeilijke strijd van een hardwerkenden vader tegen zijn loszinnigen zoon tekent. Het afscheid van een boerengezin, dat besloten heeft naar Amerika te emigreren, is reëel en aandoenlijk weergegeven."

De Telegraaf.

„Het is een gevoelig geschreven verhaal, waard om met aandacht te worden gelezen."

De Jeugdherberg.